

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

BEKİR MUSTAFA YILMAZ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2016/72230)

Karar Tarihi: 17/7/2019

R.G. Tarih ve Sayı: 11/9/2019-30885

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Raportör : Fatih HATİPOĞLU
Başvurucu : Bekir Mustafa YILMAZ
Vekili : Av. Ekrem BAYDAR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; tutuklamanın hukuki olmaması, tutukluluğun makul süreyi aşması ve resen yapılan tutukluluk incelemesinin süresinde yapılmaması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular 22/12/2016 ve 9/4/2018 tarihlerinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Yapılan incelemede aralarında konu ve kişi bakımından irtibat olması nedeniyle 2018/12263 numaralı başvurunun 2016/72230 numaralı başvuru ile birleştirilmesine, incelemenin bu dosya üzerinden yapılmasına ve diğer dosyanın kapatılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

A. Tutuklamaya İlişkin Süreç

9. Başvurucu, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca (Başsavcılık) Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) ile bağlantılı suçlar nedeniyle başlatılan bir soruşturma kapsamında 17/2/2016 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gözaltına alınmıştır.

10. Başvurucu 20/2/2016 tarihinde Başsavcılığa sevk edilmiştir. Başvurucunun Savcılıktaki ifadesi şöyledir:

"... 1994-1998 yıllarında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğrenim gördüm. 1999-2001 yılları arasında ... araştırma görevlisi [olarak] görev yaptım. 2001-2010 yılları arasında ... Dış Ticaret Müsteşarlığında hukuk müşaviri olarak görev yaptıktan sonra 2010 yılından bu güne kadar da yine Ankara'da serbest avukatlık yapmaktayım.

Soruşturma kapsamında göz altına alınan yahut aranan şüphelilerden S.A.yı 2010 yılı sonundan itibaren maliki olduğum avukatlık bürosunda kendi işini takip eden avukattır. Bir nevi kiracımdır. İşlerimiz farklıdır. Benim uzmanlık alanım ihale rekabet alanındadır. S.A. bildiğim kadarıyla aile ve basın hukuku üzerine çalışmaktaydı. S.A. ile tanışıklığımızı sağlayan Avukat F.Ö.dür. F.Ö. benim üniversiteden arkadaşımdır. Kendisi İstanbul'da serbest avukatlık yapmaktadır. F.Ö. bana S.A. ile bir ekip oluşturun daha iyi çalışırsınız şeklinde teklifte bulununca, 2010 yılında bu teklif ikimize de makul geldi. Birlikte çalışmaya başladık. Büroda 4'ü avukat olmakla birlikte 11 kişi ile birlikte çalışmaktayım.

Yine şüphelilerden A.T.Ç.yi kiracı olan S.A.nın bacanağı olması nedeni ile tanımıyordum. Telefonla zaman zaman görüşmekteyim. Zaman zaman seyrek olarak görüşmekteyiz. En son geçen yıl yani 2015 yılı yaz aylarında çalıştığı Aydınli Grup adına uzmanlık alanıma ilişkin bir kısım teknik bilgi isteyince kendisine yardımcı oldum. Zaten bu kapsamda ücretimi de aldım. Ben S.A. ile birlikte çalışmaya başlamadan önce kendisinde Aydınli Grubun vekaleti varmış, büromda çalışmaya başladığında yaptığımız iç anlaşma gereği benim büromda çalışan diğer personellere olduğu gibi tarafıma da Aydınli Grup tarafından vekalet verilmiştir. Ancak Aydınli Grubun hiç bir davasına girmişliğim yoktur.

Bugüne kadar eğitim hayatımda FETÖ/PDY denilen örgüt adı altında faaliyet gösterdiği iddia edilip dava açılan eğitim kurumları yahut yurtlar ile her hangi bir irtibatım olmamıştır. Ancak üniversite hazırlıkta Ankara Maltepe Dershanelerine gitmişim.

Benim şahsi olarak kullandığım cep telefonu ifade başında belirtmiş olduğum cep telefonudur. Bunun haricinde eşimin ve bürodaki çalışanlarımın kullandığı hatlar da benim adımdır. Ancak fiilen kendileri kullanmaktadır. En son kullandığım mail adresi ...

Fetullah Gülen ile hiç bir irtibatım olmamıştır. Kitaplarını okumam. Basın yayın kuruluşlarındaki yayınlarını izlemem. Sohbetlerini izlemem. İddia edilen yapılanma ile de hiç bir irtibatım yoktur. Yüz yüze de görüşmedim.

İhbarda ismi geçen kişiler ile benim her hangi bir irtibatım yoktur. Ancak basından H.Ş. ve Ö.F.K. ismini duydum. Bunun haricinde diğer kişileri tanımadığım gibi isimlerini de duymadım. Benim için hiç bir anlam ifade etmeyen isimlerdir.

Bugüne kadar FETÖ/PDY örgütü ile hiç bir bağlantım olmadığı gibi her hangi bir kod adı veya takma isim de kullanmadım.

Hatırladığım kadarıyla 2011 yılında pasaport aldıktan sonra tam olarak hatırlamamakla birlikte umre ve hac için Suudi Arabistan'a ailem ile birlikte gittim. Yine sanırım 2011 yılında uluslararası tahkim davası nedeni ile Enerji Bakanlığı adına İsviçre'ye iş için gittim. Devam eden tarihlerde yurt dışı çıkış kayıtlarından tespit edileceği üzere Akkuyu Nükleer Santraline ilişkin iş görüşmesi yapmak amacı ile gittim. Bunun haricinde yurt dışı ziyaretim yoktur. Bu ziyaterin hiç birinde FETÖ/PDY yapılanması kapsamında yapılan ziyaret ve seyahatler değildir.

Üst paragrafta belirttiğim gibi benim iş görüşmesi haricinde A.T.Ç. ile her hangi bir görüşmem söz konusu değildir. Her hangi bir toplantıya da birlikte katılmadım. A.T.Ç. ile bunun haricinde hiç bir bağlantım yoktur.

Sorulan C.D. adlı kişiyi basından bilirim. Hiç bir irtibatım yoktur. Şayet sorulan soruşturmaya konu maliki olduğu gayrimenkulü satın almam ise; ben bu villayı Coldve Banker E.B. emlak firması aracılığı ile aldım. Emlakçı ile yapmış olduğumuz sözleşme de vardır. Bu sebeple doğrudan C.D. ile irtibatım olmadı. Tapu işlemleri sırasında C.D. eşine vekaletname verdiği için alım satım işlemlerini eşi ile birlikte tapuda gerçekleştirdik. Ancak bu alım satım sırasında da C.D. yoktu. Yine C.D.nin eşi ve emlakçı ile beraber kredi almak için bankaya gittik. Bu ev için Finans Bank Çankaya Şubesinden 1.350.000 TL kredi, 150.000 TL de banka havalesi yaptım toplamda bu evi 1.500.000 TL'ye C.D. ve eşinden satın almış oldum.

Hatırladığım kadarıyla Galatasaraylı İş Adamları Derneği haricinde her hangi bir derneğe üyeliğim yoktur. Bunun haricinde bilgim dışında her hangi bir derneğe üyeliğim yapıp yapılmadığından haberim yoktur.

S.A. ordu yardımlaşma sandığı niteliğinde bir vakfın anlaşmalı avukatıdır. Bildiğim kadarıyla bu vakfın amacı bütün askerlerin ihtiyacı olan özellikle basın hukuku ile ilgili haklarının korunması için hukuk yardımı almalarını temin eden bir vakıftır.

Bu kapsamda S.A. Genel Kurmay Başkanından başlamak üzere vakfın kapsamındaki bütün üst rütbeli kişilerin avukatıdır. Bunları ne tanır ne de görüşür. Zaten parasını da yaptığı işleri karşılığı vakıftan ücret tarifesine göre alır. Bu kişilerden birinin de H.C. olduğunu bilahare öğrendim. Yani örnek vermek gerekirse askerler ve paşalar hakkında basın yayın organlarında çıkan asılsız yahut diğer niteliklerdeki tekzip, tazminat ve benzeri davalara ilişkin vakfın istemi üzerine S.A. gerekli hukuki girişimleri yapar. Nitekim bir kaç öncesinde S.A.yı H.C. aramıştı. Aramasının sebebi de MİT tırları soruşturması kapsamında ifadesi alınmak isteniyormuş. Bu sebeple S.A.ya ifade sırasında yanında bulunmak üzere avukatı olması teklifinde bulunmuş. Bu durumu bana S.A. anlattı. Bire bir gördüğüm olay ve olgu değildir. Ben S.A.ya kesinlikle bu nevi bir davada H.C.nin avukatı olmasının uygun olmadığına kanaat getirdik. Zaten S.A. da bu teklifi kabul etmedi. Şunu belirtmem gerekir ki bu yardım vakfının çalışma sisteminde bütün paşalar öncelikle kendileri adına S.A.ya vekalet vermişlerdi. Bu kapsamda Genel Kurmay Başkanı N.Ö.den H.A.ya kadar tüm üst rütbeli subay ve komutanlar S.A.ya vekalet vermişlerdir. Ama hemen hemen hiç birisi de S.A.yı tanımazlar. O da hiç bir askeri tanımaz.

Öncelikle ben itham edilmem nedeni ile şunu söylemek isterim ki; Adana ilinde vuku bulan MİT tırlarının durdurulması eyleminin vatana ihanet olarak algılanması gerektiğini düşünüyorum. Ve bundan dolayı itham edilmek de beni son derece üzmüş ve gururumu rencide etmiştir.

MİT tırlarının durdurulması sonrası C.D.nin Cumhuriyet gazetesinde MİT tırlarının durdurulması olayına ilişkin görüntüleri yayınlaması olayı ile bu şahsa ve eşine ait gayri

menkulü satın almam arasında hiç bir illiyet ve irtibat yoktur. Şöyle ki, Ankara'da avukatlığa başladığımdan beri Armada AVM'de kiracı olarak avukatlık ofisim bulunmaktaydı. Aylık 30.000 TL kira ücreti ödemekteydim. Bu sebeple büro arayışına girdim. Yaptığım iş niteliği gereği, iş merkezinden ziyade müstakil bir binada çalışmanın uygun olacağını düşündüğümünden bir çok emlakçı ile görüştim. Bu süreçte E.B. isimli bir emlakçı bana bir satılık villa gösterdi. O anda ben C.D.ye ait olduğunu bilmiyordum. Emlakçı ile pazarlık yaptım. Son olarak 1.500.000 TL'ye anlaştık. Ancak bu meblağı ödeyecek param yoktu. Bu sebeple nakit arayışına girmem gerektiğini gören emlakçı ben sana kredi bulurum dedi. Bu süreç yaklaşık 2 ay sürdü. Sonunda bana Finansbank'tan çok uygun oranlı kredi verilmesinde aracı oldu. Bankaya hiç nakit param olmadığını söyledim. Amacım evin yüzde 75'ine değil de tamamına kredi alabilmektir. Ekspertiz raporunda evin değeri 1.800.000 TL gösterildi. Ekspertiz raporunu veren firma bankanın bulmuş olduğu lisanslı bir firmaydı. Yani bu konuda benim her hangi bir dahlim olmadı. Bu miktarın %75'i 1.350.000 TL ye tekabül etmekteydi. Bu miktarı bankadan kredi alarak aldım. Kalan 150.000 TL tutarındaki kısmını da kayın biraderim N.E.den borç alıp C.D.ye havale ettim. Bu meblağ o civarın rayici sayılır. Hatta aynı nitelikte başka bir villa çok uzun süredir 1.900.000 TL'ye satılığa çıkarıldığı halde satılamamıştı. Kısmen bu evi uygun fiyatlarda olarak satın almış oldum.

Belirttiğim gibi Cumhuriyet gazetesinde yayın yapılması olayı ile ilgili hiç ilgim yoktur. Bunun haricinde de C.D.ye verilmek üzere elden başkaca hiç bir ödemede bulunmadım. Bu gayrimenkul bizzat tarafımdan alınmıştır. Her ne kadar aynı büroda diğer şüpheli S.A. benimle birlikte çalışmakta ise de, alım satım, paranın ödenmesi ve tüm insiyatif bana aittir. Bürodaki personelin maaşı, büro giderleri benim tarafımdan ödenmektedir. S.A.nın bu olaylara ve işlemlere etki ve katkısı yoktur. Hatta kendisi büroyu aldığını alım satımı gerçekleştirdikten sonra öğrendi.

Benim Küçükbay Yağ ve Deterjan A.Ş. ile hiç bir ilgim yoktur. Her ne kadar soruda bu firma ile bu firma adına Akbank üzerinden para gönderdiğim ve bu firmanın da hâkim savcılık sınavında sahtecilik yapan M.S.Ö. ve G.S. adli şahıslara para gönderdiği iddia edilmiş ise de; bu tespitin doğru olmadığını düşünüyorum. Akbank şubesinde hesabım yoktur. Sadece İNG Bank'tan para gönderirim. Hazırlanan tablonun yanlış değerlendirilerek sorunun sorulduğu kanaatindeyim.

İsmi geçen Z.H. adli şahsı tanımadığım gibi FETÖ/PDY kapsamında tutuklanan yahut yakalanan şahıslara bu şahsın yardım edip etmediği hususunda bir bilgim yoktur. Z.H. ismini de ilk defa duyuyorum.

Belirtmiş olduğunuz yapılanmayı basından bildiğim öğrendiğim kadarıyla ben de bu yapılanmanın terör örgütü olduğunu düşünmekteyim. Maltepe Dershanesinde tesadüfen 1 yıl Üniversiteye hazırlık kapsamında eğitim gördüm. Bunun haricinde devam eden zamanlarda bu yapı ile doğrudan veya dolaylı hiç bir bilgim olmadığı gibi bu yapının amaçları doğrultusunda hiç bir eylem ve ilgim ayrıca fikren de bu yapı ile hiç bir ortaklığım olmamıştır.

Atılı suçlamaları kesinlikle kabul etmem. Belirttiğim gibi benim iddia edilen yapılanma ve örgütle hiç bir ilgi ve irtibatım yoktur. Atılı suçları kabul etmem.

Şüpheli S.A.nın 30/12/2015 günü saat 14.35'te C. isimli kişi ile yaptığı telefon görüşmesinde; (şüpheliye konuşmaya ilişkin metin okundu) şeklinde konuşma geçtiği tespit edilmiştir. Şüpheli S.A.nın 'C.D.nin villasıydı bu, biz ondan aldık' şeklinde konuşmasının sebebi nedir? Bahsi geçen evi şüpheli S.A. ile ortak mı aldınız? Evin bedelinin ödenmesinde şüpheli S.A.nın ne gibi bir katkısı oldu? Bu konuyla ilgili ayrıntılı olarak ifadenizi veriniz. Sorusuna

'Üst paragrafta belirttiğim gibi bu iş yeri tamamen tarafımca alınmıştır. S.A.nın neden bu sebeple konuştuğunu anlamıyorum. Belki halk tabiri ile başkasının malı ile övünmek derler. S.A.nın bu alışveriş ile hiç bir ilgisi yoktur.' şeklinde cevap verdiği anlaşılmıştır."

11. Savcılık; başvurucuyu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk amacıyla açıklama ve silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından tutuklanması istemiyle aynı tarihte İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk etmiştir.

12. Hâkimlik aynı tarihte başvurucunun savunmasını almıştır. Başvurucu Hâkimlikte Savcılık ifadesine benzer şekilde beyanda bulunmuştur.

13. İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliği 20/2/2016 tarihinde, başvurucunun Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk amacıyla açıklama ve silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından tutuklanmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüpheliler ... ve Bekir Mustafa Yılmaz'ın üzerilerine atılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askeri casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk maksadıyla açıklama, silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından; şüphelilerin ayrı ayrı tutuklanmalarının talep edildiği, şüphelilerin FETÖ/PDY terör örgütünün üyesi olduklarının iddia olunduğu, FETÖ/PDY hakkında hali hazırda devam eden bir çok soruşturma ve davaların bulunduğu, benzer soruşturmalardan birinin 'MİT turlarının durdurulması' olayı olarak bilinen olay olduğu, 1/1/2014 tarihinde Mit'e ait ... turların durdurularak 'devlet sırrı' niteliğindeki yardım faaliyetinin deşifre edilmeye çalışıldığı, el koyma girişiminde bulunduğu, bu eylemlere ilişkin soruşturmanın devam ettiği, FETÖ/PDY lideri Fetullah Gülen'den gelen talimatlar doğrultusunda bir kısım yazar ve basın yayın kuruluşları aracılığıyla kamuoyu oluşturulmaya çalışıldığı, 'MİT turlarının durdurulması' olayında da benzer şekilde kamuoyu oluşturma çalışması yapıldığı, MİT turları üzerinden yürütülen bu çalışmalar kapsamında C.D.nin genel yayın yönetmenliğini yaptığı Cumhuriyet gazetesinde 29/5/2015 tarihinde C.D. imzasıyla yayımlanan haberle MİT'e ait devlet sırrı kapsamında yardım faaliyeti yürüten turlara ait 'devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması gereken' nitelikteki bilgi ve fotoğrafları FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün amacı olan Türkiye Cumhuriyeti Devletini sahte ihbar ve delillerle teröre yardım eden ülke konumuna sokarak Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde yargılanmasını sağlamak amacıyla yardım etmek için temin ettiği ve devlet sırrını ifşa maksadıyla yayınladığının tespit edildiği, bundan ötürü yapılan soruşturma kapsamında C.D. ve E.G. isimli şahısların tutuklandıkları, soruşturma ve yargılamanın halen devam ettiği, bu soruşturmanın genişletilmesiyle bu dosya kapsamında haklarında soruşturma yürütülen şüphelilerin de FETÖ/PDY ile bağlantılı oldukları yönünde delillere ulaşılmamasıyla geniş çaplı soruşturmaya başlandığı, bir kısım şüphelilerin telefon görüşme kayıtlarından da tespit edildiği üzere C.D.ye ait bir villanın alımı konusunda şüpheli Bekir Mustafa Yılmaz ve S.A.nın birlikte hareket ettikleri, C.D.nin MİT turlarının durdurulması ile ilgili haberleri yapması karşılığında satışı yapılan villanın değerinin çok üzerinde haricen kendisine ödeme yapıldığı, şüphelilerin FETÖ/PDY örgütü adına

faaliyet yürüttükleri, deşifre olmamak için kod isim kullandıkları, örgüt adına gizlilik içerisinde toplantılar yaptıkları, kamu kurum ve kuruluşlarında gizli örgütlenmede buldukları, kamu kurumlarında görevli yöneticilerin ihtiyaçlarını karşıladıkları, maddi menfaat karşılığında örgüt yararına faaliyette bulunmalarını sağladıkları, şüphelilerin FETÖ/PDY ile bağlantılı Aydınli Grup ile bağlantılarının tespit edildiği, FETÖ/PDY ile ilgili pek çok soruşturmanın halen devam ettiği, örgütün bir çok üyesinin ve eylemlerinin henüz tam olarak deşifre edilemediği, örgüt lideri Fetullah Gülen'in talimatları doğrultusunda MİT'e ait turların durdurulması görüntülerinin yayınlanmasında şüphelilerin etkin rol oynadıkları, örgütün amaçlarından birinin sahte delil ve kurgular üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini terörle ilişkilendirmek olduğu, soruşturma kapsamında yapılan aramalarda ele geçirilen dijital malzemeler ve diğer materyallerin incelenmesinin devam ettiği, henüz tanık beyanlarının alınmadığı, bir kısım şüphelilerin firarda olduğu, beyanları alınamayan tanıklara etki etme olasılığının yüksek olduğu, şüphelilerin atılı suçları işledikleri yönünde kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu bu itibarla bu şüphelilerin üzerilerine atılı suçlar yönünden; kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut deliller bulunduğu, bu suçların yasadaki öngörülen cezalarının alt ve üst sınırı, bu suçların önemli ve ciddi sayılan suçlardan olması hasebiyle tutuklama nedeninin varsayıldığı, atılı suçların katalog suçlardan olduğu, CM'nin 100. ve devamı maddelerinde belirtilen tutuklama yasağı veya yargılama engeli gibi halin bulunmadığı, atılı suçlar yönünden şüphelilerin alabileceği ceza miktarı göz önüne bulundurulduğunda kaçabilecekleri yönünde şüphe bulunduğu, soruşturmanın henüz tamamlanmadığı, çok kapsamlı bir şekilde ve çok yönlü olarak soruşturmanın devam ettiği, bu anlamda şüphelilerin delilleri yok etme, gizleme, tanıklar üzerinde baskı oluşturma şüphesinin bulunduğu, atılı suçlar yönünden beklenen ceza veya güvenlik önlemi değerlendirildiğinde 'ölçülülük' ilkesi uyarınca daha hafif koruma önlemi olan adli kontrol tedbiri uygulanmasının bu aşamada yetersiz kalacağı, kanaatine varılmakla şüpheliler A.T.Ç ve Bekir Mustafa Yılmaz'ın CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca ... tutuklanmalarına... [karar verildi.]"

14. Başvurucu tutuklama kararına itiraz etmiş, ancak itirazı İstanbul 6. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından -tutuklama kararındaki gerekçelere atfen- kararın usul ve yasaya uygun olduğu belirtilerek 11/3/2016 tarihinde reddedilmiştir.

15. İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliği 21/3/2016 tarihinde resen -ve duruşmalı olarak- yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvuruçunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüpheli[nin] ... [üzerine] atılı suçlar yönünden; kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunduğu, bu suçların yasadaki öngörülen. cezalarının alt ve üst sınırı, bu suçların önemli ve ciddi sayılan suçlardan olması hasebiyle tutuklama nedeninin varsayıldığı, atılı suçların katalog suçlardan olduğu, CMK'nın 100. ve devamı maddelerinde belirtilen tutuklama yasağı veya yargılama engeli gibi halin bulunmadığı, atılı suçlar yönünden şüphelilerin alabileceği ceza miktarı gözönüne bulundurulduğunda kaçabilecekleri yönünde şüphe bulunduğu, soruşturmanın henüz tamamlanmadığı, çok kapsamlı bir şekilde ve çok yönlü olarak soruşturmanın devam ettiği, bu anlamda .şüphelilerin delilleri yok etme, gizleme, tanıklar üzerinde baskı oluşturma şüphesinin bulunduğu, atılı suçlar yönünden beklenen ceza veya güvenlik önlemi değerlendirildiğinde 'ölçülülük' ilkesi uyarınca daha hafif koruma önlemi olan adli kontrol tedbiri uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına... [karar verildi.]"

16. Anılan karara karşı başvuruçunun yaptığı itirazı inceleyen İstanbul 6. Sulh Ceza Hâkimliği itirazın reddine karar vermiştir.

17. İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 24/5/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvuruçunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutukluluk hâlinin devamına, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme ve devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk amacıyla açıklama suçlarından ise başvuruçunun tahliyesine karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 17/5/2016 tarih, 2016/9898 soruşturma numaralı yazısıyla şüpheliler hakkında HTS talep edildiği, İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği'nce bu talebin kabul edildiği, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 18/5/2016 tarih, 2016/9898 soruşturma numaralı yazısıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na şüpheliler hakkında verilen HTS kararının uygulanması için yazı yazıldığı, HTS kararıyla ilgili raporların savcılık dosyasına ... henüz sunulmadığı ayrıca şüphelilerde ele geçirilen cihazlarla ilgili raporların da dosyaya sunulmamış olduğu anlaşılmıştır.

Şüphelilerin yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda tutuklanmalarına karar verildiği, dosyada delillerin toplanmasına devam olunduğu ancak tutuklamanın bir tedbir olduğu, tutuklamayla kişilerin mağduriyetine sebebiyet verilmemesi için dosyadaki delil toplama aşamasının Cumhuriyet savcılığınca bir an öne tamamlanmasının gerektiği, bu aşamada delillerin tam olarak toplanamamış olması diğer... tutuklama nedenleriyle birlikte göz önüne alındığında tutuklama nedenlerinin geçerliliklerini koruduklarını kabul etmek gerektiği anlaşıldığından hakimliğimizce şüphelilerin silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutukluluk hallerinin ... devamına,

Hâkimliğimizce yapılan değerlendirmede şüphelilerin terör örgütüne üye olma suçu dışındaki isnat edilen diğer suçlamalar olan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askeri casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk maksadıyla açıklama, şeklindeki suçlamalarla ilgili bu aşamada dosyada şüphelilerin tutuklanmalarını gerektirecek düzeyde ve nitelikte delil bulunmadığı bu suçlar bakımından tutuklamanın bir tedbir oluşu ve kişilerin mağduriyetine sebebiyet verilmemesi gerektiği de dikkate alınarak şüphelilerin bu suçlar yönünden tahliyelerine ... [karar verildi.]"

18. Anılan karara karşı başvuruçunun 27/5/2016 tarihinde yaptığı itirazı inceleyen İstanbul 10. Sulh Ceza Hâkimliği 2/6/2016 tarihinde itirazın reddine karar vermiştir.

19. İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği 23/6/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvuruçunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüphelilerin üzerlerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma suçunun CMK'nın 100. maddesinde belirtilen katalog suçlardan olduğu, şüpheli anlatımları, telefon tape kayıtlarına göre yapılan görüşme ve içerikleri, para transferine ilişkin yapılan tespitler,

şüphelilerden elde edilen dijital materyaller üzerinde yapılan inceleme sonucu elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir delillerin bulunduğu, atılı suçun cezası ve delillerin henüz tam olarak toplanmamış bulunması dikkate alındığında Adli kontrol kararının yetersiz kalacağı ve tutuklama tedbirinin orantılı olduğu anlaşıldığından CMK'nın 108. maddesi gereğince tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

20. Anılan karara karşı başvuru yapanın yaptığı itirazı inceleyen İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 12/8/2016 tarihinde itirazın reddine karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... itiraz konusu kararda kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delil ve vakıaların soruşturma dosyasının içeriğine uygun şekilde ortaya konulduğu; tutuklamayı gerektiren nedenlerin ve tutuklama tedbirinin ölçülülük ilkesine uygun olduğunun, tutuklama yerine adli kontrol tedbirlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağını gösteren vakia ve delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıklandığı, açıklamaların soruşturma dosyası içeriğine de uygun olduğu; tüm bu olgu, tespit ve nedenler karşısında İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği'nin itiraza konu tutukluluğun devamına dair kararında usul ve kanuna aykırı bir yön bulunmayıp, kararın yerinde olduğu sonuç ve vicdani kanaatine varılmakla, şüpheli müdafinin yerinde görülmeyen itirazlarının reddine ... [karar verildi.]"

21. İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimliği 25/7/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvuru yapanın tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanan şüpheliler A.T.Ç., Bekir Mustafa Yılmaz [ve] S.A. hakkında dosyadaki mevcut delil durumu şüpheli S.A.nın paralel devlet yapılanmasının Ankara sorumlusu olarak ihbarda belirtildiği, diğer şüpheli A.T.Ç. ile bacanak olduğu ve A.T.Ç.nin FETÖ/PDY terör örgütünde davranış şekli olan 'Ömer' kod adı ile tanındığı, şüphelinin yapılan dinlemelerde 4/1/2016 tarihinde M. isimli şahıs ile yaptığı telefon görüşmesinde ve paralel devlet yapılanması içinde yer alan teröristlerden 'bizim grup' olarak bahsettiği, M.nin ise grubun bittiğini ve grup üyelerinin yurt dışına kaçtığını belirttiği, şüpheli S.a.nın ise bu işin sorumlusunun bacanağı olan 'Ömer' kod adlı A.T.Ç. olduğunu belirttiği, soruşturma konusu olayda S.A. ile Bekir Mustafa Yılmaz'ın birlikte hareket ettikleri, her ne kadar şüphelilerin diğer suçlardan İstanbul 9.Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla tahliyelerine karar verilmiş ise de; tüm şüphelilerin FETÖ/PYD terör örgütüne üye olduklarına ilişkin dosya kapsamı itibari ile değerlendirildiğinde ve delillerin henüz toplanmamış olması, atılı suçun yasada ön görülen cezasının alt ve üsü sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, şüphelilerin kaçma ihtimallerinin bulunması, adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince şüpheliler hakkında ayrı ayrı tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

22. İstanbul 10. Sulh Ceza Hâkimliği 25/8/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvuru yapanın tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Türk Silahlı Kuvvetlerinin hiyerarşik organizasyonu içerisinde hareket etmeyip Türkiye Cumhuriyeti Devletini ortadan kaldırmayı amaçlayan ve bu amaç doğrultusunda devletin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına sızarak kamu hukukundan kaynaklanan gücü kendi amaç ve doğrultularında kullanarak faaliyette bulunduğu kamuoyuna yansıyan bir çok hazırlık soruşturması ve kamu davalarından anlaşılan FETÖ/PDY olarak adlandırılan yasa dışı silahlı terör örgütü olarak belirtilen yapı ile bağlantılı olarak hareket ettiği kanaatine varılan illegal bir oluşum 'sözde Yurtta Sulh Konseyi' olarak faaliyet gösteren ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin meşru emir komuta zinciri dışına çıkabilen gizliliğe ve denetime önem veren ayrı bir hiyerarşik yapı oluşturularak soruşturma kapsamındaki bilgi ve belgelere göre de Türk Silahlı Kuvvetlerinin meşru hiyerarşik yapısı yerine oluşturulan illegal yapı tarafından yapılan planlama çerçevesinde verilen yasal mevzuata ve Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa aykırı görevlerin yerine getirilerek bu kapsamda sözde 'Yurtta Sulh Konseyi' olarak adlandırılan illegal oluşumun amacı ve faaliyeti ile ilgili olarak 15 Temmuz 2016 tarihinde darbe bildirisini TRT televizyon kanalında silah zoru ile okutarak kamuoyunun bilgisine sunulduğu, amaçladıkları hedefe ulaşabilmek içinde ülkemizin bir çok yerinde ve özellikle Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası, Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü ve Mİİ binası'nın bombalanarak sivil halkın da içinde bulunduğu kolluk güçlerine ateş edilmesi, bir çok sivil vatandaş ile kamu görevlilerinin öldürülmesi, kamu ve özel şahısların araçlarına, iş yerlerine zarar verilerek zorla girilmesi gibi eylemlerin gerçekleştirildiği, bu durumda FETÖ/PDY suç örgütünün bu manada artık silahlı terör örgütü olarak kabulü gerektiği, bu silahlı terör örgütü mensuplarının devletin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına sızarak kamu hukukundan kaynaklanan güç ve otoriteyi buldukları konum ve statüye göre örgütten gelen talimatları esas almak suretiyle örgütün faaliyeti ve amacına ulaşabilmek için hareket ettikleri ve yine bu silahlı terör örgütünün sivil uzantılarının da himmet adı altında paralar toplayarak, bu toplanan paralarıda çeşitli şekillerde gerek yurt içinde gerekse yurtdışına transferinde faaliyet gösterdikleri, yine bir kısım sivil unsurlarının da özellikle Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni sahte ihbar ve delillerle teröre yardım eden ülke konumuna sokarak uluslararası Ceza Mahkemesinde yargılanmasını sağlamak amacıyla devlet sırrı niteliğindeki bir takım bilgileri ifşa ederek kamuoyunda bir algı yaratma faaliyetinde buldukları, şüphelilerinde FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilmeye kalktığı darbe girişiminden önce İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmalar kapsamında 20/2/2016 ve 22/2/2016 tarihlerinde İstanbul 5. ve 8. Sulh Ceza Hâkimliklerince silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklandıkları anlaşılmıştır.

Bu düzenlemeler ve açıklamalar ışığında yapılan inceleme neticesinde:

Şüphelilerin üzerlerine atılı olan silahlı terör örgütüne üye olma suçunun TCK'nun 314/2. maddesinde düzenlenmiş olduğu, 23/7/2016 tarih ve 29779 nolu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin 667 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6/1. ve 6/ı. maddelerindeki düzenlemeye göre tutukluluğun incelenmesi, tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin dosya üzerinden karara bağlanabileceği belirtildiğinden şüphelilerin üzerlerine atılı suçların mahiyeti ve niteliği gözönüne alınarak da CMK'nın 108. maddesinde düzenlenen tutukluluğun incelenmesinin soruşturma dosyası üzerinden yapılmasına karar verilerek hazırlık soruşturmasına dosyası incelendiğinde;

Şüphelilerin üzerlerine atılı suçun vasfı ve mahiyeti, şüphelilerin ifade ve savunmaları, şüphelilerin ikametinde ve işyerlerinde yapılan aramalarda ele geçen bilgi ve belgeler, şüphelilerin kullanmış oldukları telefonlar üzerinde yapılan ilk incelemelerdeki kayıt ve

bulgular, kolluk görevlilerince düzenlenmiş olan açık kaynak tespit tutanağı, soruşturma dosyası içerisindeki İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin sanıklar C.D. ve E.G. hakkında silahlı terör örgütüne üye olmaksızın bilerek ve isteyerek yardım etme suçundan dosyanın tefriki ile MİT turlarının durdurulması olayıyla ilgili Cumhuriyet gazetesinde 29/5/2015 tarihinde yayımlanan haberlerle ilgili olarak 'Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibariyle gizli kalması bilgileri açıklamak' suçundan ma yetlerine dair verilmiş olan 2016/37 Esas, 2016/162 Karar sayılı karar içeriği, şüpheliler hakkındaki MASAK raporu ile hazırlık evrakı kapsamındaki tüm bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; Şüphelilerden S.A. hakkında yapılan ihbarda bu şüphelinin FETÖ/PDY örgüt yapılanması içerisinde örgütün Ankara sorumlusu olarak faaliyet gösterdiğinin belirtilmiş olması, şüpheliler A.T.Ç. ve S.A.'nın bacanak oldukları ve birbirleri ile irtibatlı oldukları, şüphelilerden A.T.Ç.'nin FETÖ/PDY terör örgütü içerisinde 'ÖMER' kod adı ile tanındığı, bu şüphelinin yapılan dinlemelerde 4/1/2016 tarihinde M. isimli şahıs ile yaptığı telefon görüşmesinde FETÖ/PDY silahlı terör örgütü yapılanması içerisinde yer alan terör örgütü mensuplarından 'Bizim Grup' olarak bahsettiği, M'nin ise 'Grubun bittiğini ve grup üyelerinin yurt dışına kaçtığını' belirttiği, gerçekten de kamuoyuna yansıyan haberlerde başta İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı olmak üzere ülkemiz genelinde FETÖ/PDY silahlı terör örgütü hakkındaki hazırlık soruşturması dosyalarında yer alan bir çok şüphelinin ya hakkında herhangi bir ifade alma işlemi yapılmadan önce ülkemizi terk ederek yurt dışına kaçtıkları gibi sorgularının yapıldığı hakimliklerce adl kontrol tedbiri kapsamında serbest bırakıldıklarında da gayri yasal yollardan yurtdışına kaçtıklarının somut bir gerçeklik olduğu, MİT turlarının durdurulması olayıyla ilgili olarak hakkında mahkumiyet kararı verildiği anlaşılan sanık C.D.'ye ait bir villanın alımı konusunda şüphelilerden Bekir Mustafa Yılmaz ve S.A.'nın birlikte hareket ettikleri, C.D.'nin MİT turlarının durdurulması ile ilgili haberleri yapması karşısında satışı yapılan villanın değerinin çok üzerinde haricen kendisine ödeme yapıldığı, MASAK raporlarından da anlaşıldığı üzere FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün finansman kaynaklarından biri olan himmet adı altında toplanan paraların yurtdışına çıkarılmasında rol oynadıkları, yine yapılan soruşturmalarda silahlı terör örgütü ile iltisaklı olduğu anlaşılan Aydınli Grup ile şüphelilerin bağlantılarının bulunduğu tespit edilmiş olması karşısında şüphelilerin üzerilerine atılı suçu işlediklerine dair kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delillerin bulunması, hazırlık soruşturması ile bu kapsamda delil toplama işlemlerinin çok kapsamlı bir şekilde halen devam ediyor olması nedeniyle mevcut delil durumuna göre delillerin tam olarak toplanmamış olması, şüphelilerin üzerine atılı suçun 100/3. maddesinde belirtilen ve tutuklama nedeni varsayılan suçlar arasında yer alması, atılı suçun kanun maddesinde belirtilen hürriyeti bağlayıcı cezanın alt ve üst hadleri ile şüphelilerin suçunun sabit olması halinde verilebilecek ceza miktarı ile şüphelilerin tutuklulukta geçirdiği süre nazara alındığında tutukluluk hallerinin sonlandırmasını gerektiren bir neden bulunmadığı, şüpheliler tutuklandıktan sonra geçen süre zarfında tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmalarını gerektirecek nitelikte lehlerine yeni bir delil bulunmaması, şüphelilerin üzerlerine atılı suçun ileride şüpheliler aleyhine vasfının değişerek daha ağır cezai müeyyideleri olan TCK'nın 309. ve 312. maddelerinde düzenlenen suçlara dönüşebileceği ve şüphelilerin tutuklama gerekçelerinde belirtilen nedenlerin ortadan kalkmaması, şüphelilerin üzerine atılı suçun kanun maddesinde belirtilen hürriyeti bağlayıcı cezanın alt ve üst hadlerine göre ileride yapılacak yargılama sonucunda verilebilecek muhtemel ceza miktarı nazara alındığında şüphelilerin serbest kalmaları halinde kaçacakları nitekim FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının fırsat bulduklarında yasal ve gayri yasal yollarla kaçtıkları daha önceden soruşturma dosyaları içeriklerinden anlaşılmış olması nedeniyle adli kontrol tedbirinin uygulanmasının yeterli olmayacağı kanaatine varılmakla CMK'nın 108. ve devamı maddeleri gereğince şüphelilerin ... tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

23. İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 26/9/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...Şüpheliler Bekir Mustafa Yılmaz, A.T.Ç. ve S.A. hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz toplanmamış olması, atılı suçun yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçların CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçların ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

24. İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği 27/10/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüphelilerin üzerlerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma suçunun CMK'nın 100. maddesinde belirtilen katalog suçlardan olduğu, şüpheli anlatımları, telefon tape kayıtlarına göre yapılan görüşme ve içerikleri, para transferine ilişkin yapılan tespitler, şüphelilerden elde edilen dijital materyaller üzerinde yapılan inceleme sonucu elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir delillerin bulunduğu, atılı suçun cezası ve delillerin henüz tam olarak toplanmamış bulunması dikkate alındığında tutuklama tedbirinin orantılı olduğu anlaşıldığından bahse konu tahliye taleplerinin ... reddine, CMK'nın 108/1.maddesi gereğince tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

25. Anılan karara karşı başvurucunun yaptığı itirazı inceleyen İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 30/11/2016 tarihinde itirazın reddine karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...İtiraz konusu kararda kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delil ve vakıaların soruşturma dosyasının içeriğine uygun şekilde ortaya konulduğu; tutuklamayı gerektiren nedenlerin ve tutuklama tedbirinin ölçülülük ilkesine uygun olduğunun, tutuklama yerine adli kontrol tedbirlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağını gösteren vakia ve delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıklandığı, açıklamaların soruşturma dosyası içeriğine de uygun olduğu; tüm bu olgu, tespit ve nedenler karşısında İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin itiraza konu tutukluluğun devamına dair kararında usul ve kanuna aykırı bir yön bulunmayıp, kararın yerinde olduğu sonuç ve vicdani kanaatine varılmakla, şüphelinin yerinde görülmeyen itirazlarının reddine ... [karar verildi.]"

26. İstanbul 12. Sulh Ceza Hâkimliği 25/11/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüpheliler A.T.Ç., Bekir Mustafa Yılmaz ve S.A. hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan; üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, zira şüphelilerden ele geçirilen

dijital materyellerin incelenmesine ve şifrelerinin çözülmesi çalışmalarına devam edildiğinin bildirilmesi, atılı suçun yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suç işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, soruşturma konusu suçların ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklularına nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından yukarıda anılan şüphelilerin muhtelif tarihlerdeki tahliye taleplerinin reddine, tüm şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

27. Başvurucu 21/12/2016 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

28. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği 27/12/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma suçu ile ilgili olarak; atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada öngörülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suç işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçun CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçtan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının bu aşamada yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından yukarıda anılan şüpheli ve müdafilerinin tahliye taleplerinin reddine, ayrıca savcılık talebinde belirtilen tüm şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

29. İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimliği 27/1/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... şüpheliler A.T.Ç., Bekir Mustafa Yılmaz ve ... S.A'nın üzerilerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, suç vasfının aleyhlerine ağırlaşabileceği, mevcut delil durumu ve delillerin henüz toplanmamış olması ile şüphelilerin beyanları nazara alınarak, atılı suçların yasadaki ön görülen cezalarının miktarı, şüphelilerin üzerine atılı suçları işlediklerine ilişkin suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin varlığı, şüphelilerin kaçması, saklanması, veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut delillerin bulunması, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi dikkate alındığında, adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hâlinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince dosya kapsamındaki tüm tahliye taleplerinin reddine, şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

30. Anılan karara karşı başvurucunun yaptığı itirazı inceleyen İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği 22/2/2017 tarihinde itirazın reddine karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... şüphelilerin üzerlerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma suçunun CMK'nın 100. maddesinde belirtilen katalog suçlardan olduğu, şüpheli anlatımları, telefon tape kayıtlarına göre yapılan görüşme ve içerikleri, para transferine ilişkin yapılan tespitler, şüphelilerden elde edilen dijital materyaller üzerinde yapılan inceleme sonucu elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir delillerin bulunduğu, atılı suçun cezası ve delillerin henüz tam olarak toplanmamış bulunması dikkate alındığında tutuklama tedbirinin orantılı olduğu anlaşıldığından itirazın reddine ... [karar verildi.]"

31. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği 24/2/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüpheli ... Bekir Mustafa Yılmaz suçu ile ilgili olarak; atılı Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma suçunun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada öngörülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçların CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçu oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının bu aşamada yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından yukarıda anılan şüphelilerin tahliye taleplerinin ayrı ayrı reddine, ayrıca savcılık talebinde belirtilen tüm şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

32. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği 24/3/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüpheli ... Bekir Mustafa Yılmaz'ın ... [üzerine] atılı Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma suçunun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada öngörülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçların CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçu oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının bu aşamada yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından yukarıda anılan şüphelilerin tahliye taleplerinin ayrı ayrı reddine, ayrıca savcılık talebinde belirtilen tüm şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

33. İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimliği 25/4/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... şüpheliler ... Bekir Mustafa Yılmaz'ın üzerilerine atılı suçların vasıf ve mahiyeti, savunma içerikleri, tape kayıtları, örgütsel bağlantıyı gösterir ilişkiler, para transferleri gereği kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut olguların varlığı, mevcut delil durumu

ve delillerin henüz toplanmamış olması, atılı suçların yasada ön görülen cezalarının miktarı, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi ve kaçma şüpheleri gereği adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk halinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince dosya kapsamındaki tüm tahliye taleplerinin reddine, şüphelilerin tutukluluk hallerinin ayrı ayrı devamına ... [karar verildi.]"

34. İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliği 6/6/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... silahlı terör örgütüne üye olma, Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme suçlarının vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz toplanmamış olması, kolluk görevlileri tarafından düzenlenen tutanaklar, iletişimin tespiti kayıtları, tanık beyanları, atılı suçların yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçları işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı silahlı terör örgütüne üye olma ve Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Teşebbüs Etme suçlarının CMK 100/3-a-11 maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi dikkate alındığında adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

35. İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 28/6/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüphelilerin ifade ve savunması, soruşturma dosyası içindeki bilgi ve belgeler, tutuklama kararlarındaki belirtilen gerekçeler ve nedenlere göre şüphelilerin üzerine atılı suçu işlediğine dair kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delillerin varlığı, üzerine atılı suçun CMK'nın 100/3.maddesinde belirtilen tutuklama nedeni varsayılan suçlar arasında yer alması, atılı suçların kanun maddesinde belirtilen hürriyeti bağlayıcı cezaların alt ve üst hadleri ile ileride suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza miktarı dikkate alındığında şüphelilerin kaçma şüphelerinin bulunduğu ve bu aşamada adli kontrol tedbirlerinin yetersiz kalacağı anlaşıldığından CMK'nın 108. ve devamı maddeler gereğince şüphelilerin tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

36. İstanbul 12. Sulh Ceza Hâkimliği 28/7/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Şüphelilerin üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçların CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçların ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz

kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından şüphelilerin tutukluluk halinin devamına [karar verildi.]”

37. İstanbul 12. Sulh Ceza Hâkimliği 25/8/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

“... Şüphelilerin üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçların CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçların ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından şüphelilerin tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]”

38. İstanbul 10. Sulh Ceza Hâkimliği 15/9/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

“... Şüphelilerin üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, şüphelilerin ifade ve savunması, şüphelilerin ikametinde yapılan aramalarda ele geçen materyallere ilişkin düzenlenmiş olan tutanak içerikleri nazara alındığında şüphelilerin üzerine atılı suç/suçlar bakımından kuvvetli suç şüphesi altında buldukları anlaşılabilir olup, şüphelilerin üzerine atılı suçun CMK.nun 100/3 maddesinde belirtilen ve tutuklama nedeni varsayılan suçlar arasında yer alması, atılı suçun kanun maddesinde belirtilen hürriyeti bağlayıcı cezanın alı ve üst hadleri ile şüphelilerin suçunun sabit olması halinde verilebilecek ceza miktarı ile şüphelilerin tutuklulukta geçirdiği süre nazara alındığında tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı, şüphelilerin tutuklama gerekçelerinde belirtilen nedenlerin ortadan kalkmaması ve adli kontrol tedbirinin uygulanmasının yeterli olmayacağı kanaatine varılmakla CMK.nın 108. ve devamı maddeleri gereğince şüphelilerin tutukluluk halinin devamına, ayrıca şüpheliler ve müdafilerinin yapmış oldukları tahliye talepli dilekçelerinin de yukarıda açıklanan gerekçelerle reddine ... [karar verildi.]”

39. İstanbul 13. Sulh Ceza Hâkimliği 16/10/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

“... Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma suçundan yürütülen soruşturma kapsamında tutuklanan şüphelilerin üzerlerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçların CMK.nın 100. maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçların ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz

kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından, CMK'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince şüphelilerin tutukluluk hallerinin ... devamına ... [karar verildi.]"

40. İstanbul 11. Sulh Ceza Hâkimliği 16/11/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... şüphelilerin üzerilerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz tamamının toplanmamış olması, atılı suçun yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerine atılı suçu işlediklerine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, atılı suçun CMK'nın 100. maddesinde sayılan katalog suçlardan oluşu nedeniyle tutuklama sebeplerinin var sayıldığı, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi dikkate alındığında; adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, bu suretle şüphelilerin tutukluluk hallerinin sonlandırılmasını gerektirecek nitelikte yeni bir delilin bulunmadığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından şüpheli A.T.Ç.nin tahliye talebinin reddine, ayrıca savcılık talebinde belirtilen şüphelilerin tutukluluk hallerinin devamına ... [karar verildi.]"

41. İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği 14/12/2017 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesi sonunda başvurucunun tahliye talebinin reddine ve tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... şüphelilerin üzerlerine atılı suçlarına vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu ve delillerin henüz toplanmamış olması, atılı suçların yasada ön görülen cezasının üst sınırı, şüphelilerin üzerlerine atılı suçları işlediğine ilişkin kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin oluşu, soruşturma konusu suçların ağırlığı ve önemi dikkate alındığında, adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalacağı, suçların sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleriyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı anlaşıldığından CM'nın 100. ve 108. maddeleri gereğince tahliye talebinin reddi ile tüm şüphelilerin tutukluluk hallerinin ayrı ayrı devamına... [karar verildi.]"

42. Başsavcılık 15/1/2018 tarihli iddianamesi ile başvurucunun silahlı terör örgütüne üye olma suçunu işlediği iddiasıyla aynı yer Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açmıştır. Başsavcılık; kamuoyunda MİT tırları soruşturması olarak bilinen olay ve kamuoyuna ifşa hadisesine katıldıklarından bahisle başvurucu ve diğer şüpheliler hakkında başlattığı soruşturmada devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk maksadıyla açıklama suçlarından "*Şüphelilerin savunmalarının aksine eylemlere katıldıklarına dair kamu davası açmaya yarayan nitelikte delil elde edilememiştir*" şeklindeki gerekçeyle ek kovuşturmaya yer olmadığına karar vermiştir.

43. İddianamede öncelikle FETÖ/PDY silahlı terör örgütü hakkında genel bilgilere, daha sonra ise başvurucuya yönelik suçlama ve delillere yer verilmiştir.

44. Bu bağlamda başvurucunun işlediği iddia olunan suça ve örgüt bağlantısına ilişkin olarak iddianamede yer verilen olay ve olgular özetle şöyledir:

i. İstanbul Emniyet Müdürlüğüne 24/11/2015 telefonla yapılan ihbar üzerine başvuru ile aynı dosyada yargılanan A.T.Ç., F.Ö. ve S.A. hakkında Başsavcılıkça soruşturma başlatılmıştır. Bu kapsamda 8/2/2016 tarihinde bir ihbarcının ifadesi de alınmıştır.

- 24/11/2015 tarihli ihbar içeriği şöyledir:

"Avukat A.T.Ç. kod adı 'Ömer Abi' Fetullah'a bağlı. Fatih Üniversitesi'nde öğretim üyesi, Aydınli Grup'ta öğretmenlik yapar. HSYK üyelerini giydireyor. Tüm ihtiyaçlarını karşılıyor. Aynı zamanda İ.Y.nin kızı Aydınli Grupta çalışıyor ve cemaate para yardımı topluyor. Z. abi ile ortaklar. S.A. isimli abi ise Ankara'da avukat ve Ankara'nın abisi. Her zaman Z.Ö. ile irtibat halinde. Tarık'ın elinde bir tane laptop bilgisayar var. Devletle ilgili bilgiler var. H.A. ve B.K.T. aralarında bu bilgisayar dönüyor. Ayrıca F.Ö. adli avukat abi hâkimler ile konuşup her türlü davayı hallediyor. Gittiğimiz toplantılarda telefonlarımızı toplayıp bir odaya kilitliyorlar. Daha sonra üzerimizi arayıp ikinci bir telefon var mı diye bakıyorlar. A.T.Ç. geçen toplantıda Amerika'ya kaçacağını söyledi."

- 8/2/2016 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılıkla Mücadele Şube Müdürlüğünde dinlendiği belirtilen ihbarcının iddianamede yer verilen ifadesi şöyledir:

"A.T.Ç. isimli şahsın İstanbul'da avukat olduğu, aslen Erzincan Refahiyeli olmasına rağmen 5 yaşından beri İstanbul'da yaşadığı, en yakın arkadaşı H.A. ile birlikte cemaat evlerinde yetiştikleri, dersane paralarını cemaatin karşıladığı ve FEM dershanesine devam ettikleri, lise son sınıfta Altunizadede FEM Dersanesi'nin 5. katında Fetullah Gülen'in makamında hizmetlisi oldukları, A.T.Ç.nin hep Fetullah Gülen'in yanında kaldığı, eski adı Z. iken o zamanlarda 'Ömer' lakabını kullandığı, herkesin onu o yıllarda 'Ömer' olarak tanıdığı, daha sonra Z. ismini resmi olarak A.T. olarak değiştirdiği, zaman içerisinde bütün çevresiyle ve akrabalarıyla ilişkisini kestiği, daha sonra FEM dershanelerinde öğretmenlik yaptığı, en elit, zengin ve bürokrat çocuklarıyla kendisinin ilgilendiği ve üniversiteye hazırlık dersleri verdiği için Türkiye'de önemli kişileri çok iyi tanıdığı ve etkili biri olduğu, A.T.Ç.nin yedek subay olarak askerlik yaptığı, daha sonra Işık Sigorta'da, Elektrik Kurumunda ve Pierre Cardin, Polo gibi firmaların sahibi olan Aydınli Grup'ta hukuk müşaviri ve Aydınli Grup sahiplerinden Ö.F.K.nin danışmanlığını yaptığı, arkadaşı H.A.nın savcı olduğu, H.A.nın eşi E.A.nın da hâkim olduğu ve karı koca savcı hâkim olara. Çağlayan Adliyesi'nde çalışırken şu an Alanya Adliyesi'nde çalıştıkları, A.T.Ç.nin cemaat adına polislerle, subaylarla ve birçok yetkili kişilerle bizzat kendi evinde görüşmeler yaptığı, Aydınli Grubun polislerle, adliye mensuplarına, müsteşarlara ücretsiz kıyafetler, hediyeler dağıttığını, geçmişte A.T.Ç., H.A., D.Ç. isimli şahısların bir dava olunca FETÖ/PDY ile alakalı davalara hangi hâkimin, hangi mahkemenin bakacağını organize ettikleri, HSYK seçimlerinde etkili oldukları, ayrıca A.T.Ç.nin Fatih Üniversitesi Adalet Yüksek Okulu'nda dersler verdiği, Paralel Yapının Adalet ve Hukuk Derneği'ni kurduğu, bu dernek adı altında geziler, seminerler düzenledikleri, bu organizasyonları A.T.Ç.nin organize ettiği, bilirkişilere ve profesörlere bu gezilerde rüşvet verildiği, dernek aracılığıyla Suriye, Fransa, Azerbaycan, Makedonya, Bosna gibi ülkelere çok kere gidildiği, Bosna'ya 2012 Mayıs ayında Z.H., avukat B.K.T. ve A.T.Ç.nin beraberce gittikleri, Bosna'ya cemaat avukatlarını defalarca götürdükleri, hâkim H.İ.Y.nin geçmişte İstanbul 13. Ticaret Mahkemesi'nde görev yaptığı, bu dönemde ticari davalarını bu hâkimin takip ettiği, kızı Avukat A.E.Y.nin cemaatin avukatlığını yaptığı, hâkim H.İ.Y.nin Yargıtay'da görevli olduğu dönemde, kızı Avukat A.E.Y.nin 2008'de Aydınli Grupta A.T.Ç.nin sayesinde işe alındığı, ama hiç çalışmadan maaş aldığı, bu hâkimin oğlu olan E.Y.nin ve gelini olan E.Y.nin de o dönemde aynı şekilde Aydınli Grup'tan maaş aldıkları, sonrasında işten ayrıldıkları, Aydınli Grup sahiplerinin babasının M.Ş.K. olduğu ve 82 yaşında olduğu, M.Ş.K.nin oğlu olan A.S.K.nın H.Ş. ile çok yakın arkadaş olduğu ve Amerika'da olduğu, Ankara ilinde A.T.Ç.nin bacanağı olan avukat

S.A. ile irtibatlı olarak işlerini yürüttüğü, S.A.nın yanında da; E.M.Ü., Ö.K., B.K.T., F.Ö., R.P. (eski savcı) isimli avukatların olduğu, Fetullah Gülen cemaatinin şu andaki finans kasasının Z.H. olduğu, bu kişinin Aydınli Grup Genel Md. Yrd. ve Hûda İnşaatın sahibi olduğu, para akışlarını finans açıklarını bunların karşıladığı ve cezaevindeki cemaat mensuplarının avukatlık ücretlerinden geçimlerine kadar yardım edildiği, bu şahısları HSYK bağlantısının HSYK 3. Daire Üyesi hâkim K.T. olduğu, avukatlar arası, istihbarat ve finans anlamında Ankara bağlantılarını D.Ç. isimli emekli bir albayın yürüttüğü, bu şahsın MİT, Emniyet, Jandarma bağlantısının halen çok güçlü olduğu ve devam ettiği, şu anda bile gözaltına alınacak kişiler hakkında önceden haberdar olduğu, FETÖ/PDY örgütünün Büyükçekmece, Mimar Sinan, Beylikdüzü, Bahçeşehir gibi yerlerde 20'ye yakın cafe nargile salonlarının olduğu ve büyük gelir sağladıkları, A.T.Ç. ve 5-6 kişinin yurtdışına kaçma planlarının olduğu, A.T.Ç.nin 6 aylık Schengen vizesi aldığı ve bu şahsın Hollanda'ya gideceği, Fetullah Gülen'in şubat ayı içinde görüşmek üzere A.T.Ç.yi 3 günlüğüne çağırdığı, avukat A.A.nın hâkim K.K. ile eskiden cemaat evlerinden çok samimi arkadaş oldukları, bahsedilen cemaat avukatlarının, A.T.Ç.den emir alarak Yargıtay, Danıştay'da cemaat firmaları ve mensuplarının davalarını takip edip, hâkimlere rüşvet dağıttıkları, A.T.Ç.nin emekli albay D.Ç.den bilgi aldığı, F.S. ve Z.Ö.nün yakalama kararı bilgisini aktaran kişinin D.Ç. olduğu, avukat A.T.Ç.nin cep telefonu numarasının ..., ev adresinin ... olduğu, iletişimlerini gizlilik amacıyla whatsapp tarzı bir program aracılığıyla yaptıkları, A.T.Ç.nin bir emniyet müdürü ile de gizli bilgi alışverişinin olduğunu öğrendiği[ni]..."

ii. Soruşturma makamlarınca yapılan açık kaynak çalışmalarında C.D.nin Ankara'da bulunan konutunu 2013 yılı Eylül ayında 1.500.000 Amerika Birleşik Devletleri Doları (USD) bedelle satışa çıkardığı ancak satamadığı, 29/5/2015 tarihinde Millî İstihbarat Teşkilatına (MİT) ait tırların durdurulması ile ilgili haberin Cumhuriyet gazetesinde yayımlanmasından kısa bir süre sonra 25/6/2015 tarihinde C.D.ye ait konutun 1.500.000 USD bedelle başvuru tarafından satın alındığı belirtilmiştir. Ayrıca S.A.nın 30/12/2015 tarihinde C. isimli kişi ile yaptığı telefon görüşmesinde geçen "*C.D.nin villasıydı bu, biz ondan aldık*" şeklindeki konuşma üzerine C.D.ye ait konutun FETÖ/PDY'nin amaçları doğrultusunda örgüt talimatı ile başvuru ve ortağı olduğu belirtilen S.A. tarafından birlikte alındığı değerlendirilerek başvuru hakkında da soruşturma başlatıldığı belirtilmiştir.

iii. Başvurucunun telefonunda yapılan incelemeye göre "*Günlük girişleri sekmesi altında yapılan incelemede; 3452 kalıtlı günlük giriş içerisinden 2389. sıradaki uygulamanın net.bylock tanıtıcı isminin byLock/net.bylock.bylock olduğu ve tarih saat bilgisi olarak da 02/12/2014 saat 10:28:24 olduğunun tespit edildiği, (xls.) uzantılı excel raporunda Yüklü Uygulamalar sekmesi içerisinde 'bylock' yazılarak arama yapıldığında uygulamanın yüklü uygulamalar içerisinde bulunmadığı ancak günlük girişler sekmesi altında adı geçen bylock uygulamasının telefonda silinmiş olabileceğinin ve son erişim tarihinin de 2/12/2014 olabileceğinin değerlendirildiği*" dolayısıyla başvurucunun FETÖ/PDY'nin şifreli haberleşme programı olan *Bylock*u başka bir hat üzerinden kullanmış olabileceği belirtilmiştir.

iv. 19/12/2017 tarihli tutanağa göre Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/37666 sayılı FETÖ/PDY ana çatı soruşturması kapsamında HTS kaydı alınan 72 şahsa ait 336 numaranın irtibatlı olduğu karşı numaraların abone bilgilerinde T.C. kimlik numaraları kullanılarak yapılan karşılaştırma sonucu abonelik bilgilerine rastlanan şahıslardan K.Ü., A.A., S.T, R.A ile iletişim kaydının bulunduğu tespit edilmiştir.

v. Mali raporlara göre başvuruçunun örgütle ilişkisi olduğundan bahisle haklarında işlem yapılan ve yurt dışı *Gülenist* kuruluş olarak bilinen kuruluşlara para gönderen kişilerle parasal ilişkisinin bulunduğu, başvuruçunun aynı gün yurt dışı çıkışı yapan kişilerin örgütle ilişkili kuruluşlarla parasal ilişki içinde bulunduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda;

- Başvuruçuya 17/2/2014 tarihinde 5.000 TL, 7/3/2014 tarihinde 2.000 TL, 19/6/2014 tarihinde 3.000 TL ve 19/5/2015 tarihinde 1.000 TL para gönderen R.Y. isimli kişinin 2010-2011 yıllarında Bursa Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) il müdürlüğü yaptığı ve İstanbul SGK Rehberlik ve Teftiş Başkanlığında baş müfettiş olarak görev yaptığı, Bursa SGK il müdürlüğü yaptığı dönemde *mal alım ihalelerinde FETÖ/PDY örgütü lehine usulsüzlükler yapılması, bilgisi dahilinde FETÖ/PDY adına gazete abonelikleri yapılması, gayri resmi şekilde para toplanması ve kendisine tahsis edilen resmi aracı özel işlerinde kullanması* gibi eylemleri nedeniyle FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan Bursa Cumhuriyet Başsavcılığınca hakkında soruşturma yürütüldüğü belirtilmiştir.

- Başvuruçunun 2/10/2015 tarihinde "*fatura ödemesi*" işlem açıklaması ile 560,40 TL tutarında para transfer ettiği Başkent Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti. unvanlı firmanın ortakları arasında bulunan Y.S. isimli kişinin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçlar Soruşturma Bürosunca "*Yurtdışında bulunan benzer nitelikli kurumlarla aynı isimlerde Türkiye'de kurulan kuruluşlara, gerek Asya Katılım Bankası A.Ş. tarafından verilen krediler gerekse Türk vatandaşı şahıslar tarafından yoğun şekilde gerçekleştirilen para transferleri ile fon aktarılması ve aktarılan bu fonların yurtdışındaki aynı isimli ya da farklı isimli benzer nitelikteki, FETÖ/PDY ile bağlantılı olduğu değerlendirilen ve birbirleriyle organik olarak ilişkili kuruluşlara transfer edilmesi*" ile ilgili olarak yürütülen 2014/156758 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 2/10/2014 tarihli MASAK raporuna istinaden görevlendirilen denetim elemanları tarafından hazırlanan banka hesap hareketlerine ilişkin verilerin incelenmesinde Kanada'da faaliyet gösteren Kanada Türkiye Dostluk Derneğine para transfer eden kişi olarak adının geçtiği belirtilmiştir.

- Başvuruçunun 9/4/2011 tarihinde saat 07.20'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan giriş yaptığı, M.Y.A. isimli kişinin de aynı gün saat 06.54'te İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan giriş yaptığı ve bu kişinin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2014/156758 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 2/10/2014 tarihli MASAK raporuna istinaden görevlendirilen denetim elemanları tarafından hazırlanan banka hesap hareketlerine ilişkin verilerin incelenmesi neticesinde, eğitim ve danışmanlık adı altında *açık kaynaklara göre Gülenist kuruluş olduğu bilgisi bulunan METROPOLITAN EDUCATION CON. SER. LLC. MRK. ABD TÜRKİYE İST. ŞB.* unvanlı kuruluşa 24/7/2013 tarihinde iki farklı işlemle toplam 500 USD, Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) faaliyet yürüten BROOKLYN AMTIY SCHOOL unvanlı kuruluşa 16/11/2012 tarihinde 6.000 USD ve 25/6/2013 tarihinde 20.000 USD olmak üzere toplam 26.000 USD para transfer ettiğinin belirtildiği ve söz konusu soruşturmada isminin geçtiği belirtilmiştir.

- Başvuruçunun 5/9/2011 tarihinde saat 06.54'te İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan çıkış yaptığı, Ş.M.M. isimli kişinin de aynı gün saat 06.44'te İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan çıkış yaptığı, bu kişinin anayasal düzene ve bu

düzenin işleyişine karşı suçlar, silahlı örgüt kurma, nitelikli dolandırıcılık, 16/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanın Önlenmesi Hakkında Kanun'a muhalefet, resmî belgede sahtecilik, 25/6/1983 tarihli ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'na muhalefet ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu'na muhalefet suçlarından Çanakkale Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2015/1846 sayılı soruşturmada şüpheliler arasında yer aldığı belirtilmiştir.

- Başvurucunun 30/10/2011 tarihinde saat 20.16'da İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan çıkış yaptığı, M.D. isimli kişinin ise aynı gün saat 20.14'te İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan çıkış yaptığı, bu kişinin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2014/156758 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 2/10/2014 tarihli MASAK raporuna istinaden görevlendirilen denetim elemanları tarafından hazırlanan banka hesap hareketlerine ilişkin verilerin incelenmesi neticesinde, eğitim ve danışmanlık adı altında ABD'de faaliyet yürüten ve *açık kaynaklara göre Gülenist kuruluş olduğu bilgisi bulunan WELLSPRING CULTURAL AND EDUCATIONAL FOUNDATION* unvanlı kuruluşa 8/3/201-8/4/2014 tarihleri arasında sekiz farklı işlemle 49.060,62 TL ve 12.500 USD, METROPOLITAN EDUCATION CONSULTING SERVICES LLC. unvanlı kuruluşa 14/7/2011 tarihinde 250 USD ve 11/9/2013 tarihinde 7.800 USD olmak üzere toplam 8.050 USD para transfer ettiği ve söz konusu soruşturmada isminin geçtiği belirtilmiştir.

- Başvurucunun yine 30/10/2011 tarihinde saat 20.16'da İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan çıkış yaptığı sırada S.Ö.T. isimli kişinin de saat 20.08'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan çıkış yaptığı, bu kişinin FETÖ/PDY ile mücadele kapsamında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2015/11658 sayılı soruşturmada ve İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/47593 sayılı soruşturması kapsamında şüpheli olduğu belirtilmiştir.

- Başvurucunun 13/11/2011 tarihinde saat 19.51'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan giriş yaptığı, K.T. isimli kişinin ise aynı gün saat 19.56'da İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan giriş yaptığı, bu kişinin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2014/156758 sayılı soruşturma dosyası kapsamında 27/10/2014 tarihli MASAK raporuna istinaden görevlendirilen denetim elemanları tarafından hazırlanan banka hesap hareketlerine ilişkin verilerin incelenmesi neticesinde, eğitim ve danışmanlık adı altında ABD'de faaliyet yürüten ve *açık kaynaklara göre Gülenist kuruluş olduğu bilgisi bulunan MILKYWAY EDUCATION CENTER INC.-PIONEER ACADEMY OF SCIENCE* unvanlı kuruluşa 9/7/2014-2/1/2015 tarihleri arasında üç farklı işlemle 33.550 USD, METROPOLITAN EDUCATION CONSULTING SERVICES LLC. unvanlı kuruluşa 15/8/2014 tarihinde 2.780 USD para transfer ettiğinden söz konusu soruşturmada isminin geçtiği belirtilmiştir.

- Başvurucunun aynı tarihte ve saatte İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan giriş yaptığı sırada F.A. isimli kişinin de saat 20.01'de İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan giriş yaptığı, bu şahsın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle yürütülen 2015/64950 sayılı soruşturma kapsamında şüpheli olduğu belirtilmiştir.

vi. Başvurucunun irtibatlı olduğu belirtilen ve başvuru ile aynı dosyada FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan yargılanan;

- A.T.Ç.nin *Bylock* kullanıcısı olduğu, konutunda ve işyerinde yapılan aramalarda FETÖ/PDY ile bağlantılı çok sayıda basılı yayının ve örgüt lideri Fetullah Gülen'e ait konuşmaları içeren birçok dijital materyalin ele geçirildiği belirtilmiş; ayrıca FETÖ/PDY ile bağlantılı kişilerle ilişkisi olduğuna dair HTS kayıtlarına yer verilmiştir. A.T.Ç. beyanında, bacanağı olan S.A.nın ortağı olması nedeniyle başvuru tanıdığını ifade etmiştir.

- F.Ö.nün *Bylock* kullanıcısı olduğu, 24/11/2015 tarihli ihbar içeriğine göre örgüt içinde avukat abi olarak yer aldığı, ihbarda bulunan kişinin 8/2/2016 tarihli ifadesine göre S.A. ile bağlantısının bulunduğu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2017/10792 sayılı soruşturma dosyasının ihbarcısı H.C.ye göre *paralel yapının avukatı* olduğu, tanık A.Y.Ö.nün ifadesine göre örgüt ile ilişkisinin bulunduğu, sohbet ve dernek faaliyetlerine katıldığı, E.S.nin beyanına göre örgütün avukatlık yapılanmasında yer aldığı, sohbet ve toplantılara katıldığı, F.T.nin beyanına göre örgütün sohbet ve toplantılarına katıldığı, S.T.nin beyanına göre Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonunun avukatı olduğu, aramalarda ele geçirilen dijital materyallerde örgüt liderinin fotoğraf ve videolarının bulunduğu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı çatı soruşturmasında ismi geçen A.Ç. ve A.C. ile irtibatlı olduğu, örgütle ilgisi bulunduğu değerlendirilen şirketin ortağı olduğu bilgilerine yer verilmiştir. F.Ö. Savcılıkta alınan ifadesinde özetle A.T.Ç.yi İstanbul'da avukatlık yapmasından dolayı bir şirketin davası nedeniyle yaklaşık on yıldır tanıdığını belirtmiştir.

- S.A.nın ise 24/11/2015 tarihli ihbar içeriğine göre "*Ankara'da avukatlık yaptığı, Ankara'nın abisi olduğu ve her zaman Z.Ö. ile irtibat halinde olduğu*", 8/2/2016 tarihinde ihbarda bulunan kişinin ifadesine göre "*hâkim K.K. ile eskiden cemaat evlerinden çok samimi arkadaş oldukları, bahsedilen cemaat avukatlarının, A.T.Ç.den emir alarak Yargıtay, Danıştay'da cemaat firmaları ve mensuplarının davalarını takip edip, hâkimlere rüşvet dağıttıkları*" şeklinde beyanların geçtiği, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı çatı soruşturmasında ismi geçen A.C. ile irtibatlı olması, bacanağı olan A.T.Ç.nin İstanbul'da, kendisinin de Ankara'da faaliyet göstererek koordinasyonu sağladığı, MİT tırlarının durdurulması olayında kilit rol oynayan H.C.nin avukatlığını yaptığı ve MİT tırlarıyla ilgili haberin anılan gazetede yayımlanmasından kısa bir süre sonra C.D.ye ait konutu başvuru ile birlikte satın aldıkları belirtilmiştir. S.A. Savcılıktaki ifadesinde özetle başvuru ile üniversite yıllarına dayanan bir tanışıklığının olduğunu, 2009 yılında başvurucuya -Armada AVM'de ofis açtığında tanışıklığı olması nedeniyle- hayırlı olsuna gittiğini, kendisinin işlerinin iyi olmaması nedeniyle başvuru bürosunda bir odayı kiraladığını, buna ilişkin kira sözleşmesinin de bulunduğunu, bu şekilde başvuru ile aynı büroda çalışmaya başladıklarını ancak hâlen herhangi bir iş ortaklıklarının olmadığını, 2015 yılının sonuna doğru başvuru kendisine müstakil bir villa aldığını söylediğini, kendisinin de yine başvuru kiracısı olarak söz konusu villaya başvuru ile birlikte taşındığını, bu büronun C.D.den alınmasıyla ilgili süreç hakkında hiçbir bilgisinin bulunmadığını ve villanın alınmasında katkısının olmadığını, F.Ö. ile başvuru vasıtasıyla tanıştığını, *F.Ö.nün başvuru arkadaşısı* olduğunu, F.Ö. ile samimiyetinin bulunmadığını ifade etmiştir.

vii. Sonuç olarak Savcılık; başvurucunun -aynı dosyada FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle yargılanan- A.T.Ç. ve F.Ö. ile irtibatlı olması, MİT tırlarının durdurulması olayında kilit rol oynayan H.C.nin avukatlığını yapan, ayrıca A.T.Ç. ile koordineli olarak Ankara'da faaliyet gösteren ve ihbar içeriğinde de Ankara'da *abilik* yaptığı belirtilen S.A. ile ortak olması hususlarını ve tape kayıtlarına yansıyan görüşme içeriğini dikkate alarak başvurucunun C.D.ye ait gayrimenkulü örgütün amaçları doğrultusunda S.A. ile satın aldıklarını, böylece örgütün hiyerarşik yapısı içinde yer aldığını ve örgütün amacı doğrultusunda hareket ettiğini, bu suretle atılı suçu işlediğini iddia etmiştir.

45. İddianame İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesince (Mahkeme) 11/1/2018 tarihinde kabul edilerek E.2018/7 sayılı dosya üzerinden kovuşturma aşaması başlamıştır. Mahkeme, aynı tarihte yaptığı tensiple birlikte başvurucunun tutukluluk hâlinin devamına da karar vermiştir. Tutukluluğun devamına dair karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Sanıklar Bekir Mustafa Yılmaz, A.T.Ç. ve S.A.nın üzerilerine atılı suçun vasfı ve mahiyeti bu konuda hazırlık soruşturması aşamasında ortaya konulan iddialar ve bu iddialar ile irtibatlandırılan deliller ele alındığında CMK'nın 100/1-ilk cümle uyarınca sanıklar aleyhine kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delillerin varlığı ile toplanacak delillerin bu şüpheyi güçlendirme olasılığı; sanıkların üzerilerine atılı suçun niteliği itibari ile CMK'nın 100/3a. maddesinin 9.,10., ve 11. bentlerinde tanımlanan bizatihi tutuklama nedeni oluşturan suçlara ait nitelendirmenin değerlendirme tarihi itibari ile sanık aleyhine mevcut olduğu yolundaki somut tespit; Anayasamızın 90. madesi uyarınca ülkemiz için de bağlayıcı olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 5. maddesi ve bu maddenin yorumu ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin tutukluluk tedbiri konusundaki yerleşik karar ve gerekçelerinde kişilerin kaçma riskinin bulunması, kamu düzeninin sağlanması ve yeni bir suçun işlenmesinin önlenmesi amacı ile tutukluluk tedbirinin uygulanabileceğinin belirtilmiş olduğu, iş bu soruşturma dosyasında da AİHM'nin belirttiği bu kriterlerin mevcut olduğu, sanıklar aleyhine açılan davanın niteliği ve özelliği dikkate alındığında, tutuklamanın ölçülü olduğu ve bu tutuklamadan beklenen gayenin adli kontrol hükümleri ile sağlanamayacak olması, ayrıca tutuklama kararından sonra tutuklama tedbirini kaldıracak şekilde sanık lehine delillerde herhangi bir değişiklik bulunmadığının anlaşılması, delillerinin toplanmamış olması nedenleri tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

46. Mahkeme 16/2/2018 tarihinde ilk duruşmada başvurucu ve diğer sanıkların savunmasını almıştır. Başvurucunun savunması özetle şöyledir:

i. Bursa Cumhuriyet Başsavcılığınca FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle hakkında soruşturma yürütüldüğü belirtilen R.Y. isimli kişinin kendisinin müvekkili olduğunu ve hukuk davalarını takip ettiğini, bu kişinin kendisine taksitler hâlinde gönderdiği 11.000 TL'nin vekâlet ücreti olduğunu, adı geçen kişiyle başkaca bir ilişkisinin bulunmadığını belirtmiştir.

ii. Başkent Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.nin marka ve patent ofisi olduğunu, fatura üzerinde açıkça yazdığı gibi ödenen paranın marka tescil ve başvuru hizmet bedeli olduğunu, bunun dışında anılan Şirketle herhangi bir ilişkisinin bulunmadığını belirtmiştir.

iii. Aynı anda havalimanında bulunduğu iddia edilen kişilerin hiçbirini tanımadığını, adları geçen kişilerle herhangi bir bağı olduğuna dair ortaya hiçbir şey konulmadığını, suçlamaya konu edilen olayların 2011 yılında geçtiğini ve belirtilen

tarihlerde ailesiyle umreden dönüş, uluslararası bir tahkim davası için İsviçre'ye gidiş ve hacca gidiş ve dönüş nedeniyle havaalanında bulunduğunu beyan etmiştir.

iv. Dosyadaki belgelerde *Bylock* kullandığına dair hiçbir tespit olmadığı gibi kullanılıp silindiğine dair de delil bulunmadığını, ayrıca mahkeme kararıyla istenen HTS kayıtlarına göre söz konusu telefonun ifadesinde belirttiği hat dışında başka bir hatla kullanılmadığının tespit edildiğini ancak iddianamede *Bylock* kullanmış olabileceği yönünde bir değerlendirme yapıldığını, kesinlikle *Bylock* programını indirmediğini ve kullanmadığını beyan etmiştir.

v. Avukat S.A. ile ortak olmadıklarını, sadece aynı büroyu kullandıklarını, vergi ve diğer tüm işlemlerinin ayrı olduğunu, bürosunda yirmi avukat çalıştırdığını, S.A.nın ise kendisine çalışmadığını, kiracısı olduğunu, iddianamede belirtilen bankacılık işlemlerinin S.A.nın kira ödemesinden ve uzmanlık alanları nedeniyle birbirlerine yönlendirdikleri dosyalar nedeniyle ödedikleri komisyonlardan ibaret olduğunu, C.D.ye ait villayı büro olarak kullanmak için tek başına satın aldığını ve herhangi bir gizli amacının bulunmadığını, villayı satın aldığı tarihte C.D. hakkında açılmış herhangi bir soruşturma bulunmadığını beyan etmiştir.

vi. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca FETÖ/PDY ana çatı soruşturması kapsamında FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen ve telefon görüşmesi yaptığı belirtilen kişileri tanımadığını, bu kişilerin adına kayıtlı olan ancak santral hattı olarak kullanılan hattan arandıklarını, şahsi olarak kullandığı telefonda bir arama olmadığını, ayrıca bu kişilerin karşı aramalarının da bulunmadığını, anılan görüşmelerin 2010 ve 2102 yıllarında gerçekleştiğini ve bu kişilerle yasal olmayan herhangi bir ilişkisinin söz konusu olmadığını belirtmiştir.

vii. S.T. isimli kişinin üniversiteye hazırlık için gittiği dershanedeki matematik öğretmeni olduğunu, 2010 yılı Ramazan Bayramı'nda rehberdeki herkese toplu mesaj gönderdiğini, bu kişiye de o kapsamda mesaj gönderdiğini, bunun dışında o kişiyle herhangi bir bağlantısının bulunmadığını beyan etmiştir.

viii. Bank Asyada hesabının olduğunu ancak hesaba para yatırmadığını ve sohbetlere katılmadığını beyan etmiştir.

ix. Büroda ilk olarak üç avukatla çalışmaya başladığını, daha sonra çalışan avukat sayısının yirmiye kadar çıktığını, işyerini kurabilmek için kredi çektiğini beyan etmiştir.

x. F.Ö.nün İstanbul'da avukatlık yaptığını ve kendisiyle üniversitede tanıştıklarını, zaman zaman görüşüklerini ve birbirlerine iş yönlendirdiklerini, S.A. ile F.Ö. aracılığıyla tanıştığını beyan ederek suçlamayı kabul etmemiştir.

47. Mahkeme, duruşma sonunda başvuruçunun tutukluluk hâlinin devamına da karar vermiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Sanıklar Bekir Mustafa Yılmaz ve A.T.Ç.nin üzerine atılı suçun niteliği, sanık hakkında mevcut olan delillerin iddianamede bildirilen terör örgütü yapısı kapsamı ile olar ilintisine ait deliller kapsamına göre kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut

delillerin varlığı, dava dosyasında beyanı alınmayan ve diğer sanıklarla illiyet ve irtibatı olması muhtemel bir sanığın bulunması dikkate alındığında, delilleri karartma ve sanıkların diğer şahıslar üzerinde etkide bulunma ihtimalinin bulunmasının açık olması, bu anlamda delillerinde toplanmamış olması ve sanık için yöneltilen suçlamanın CMK'nın 100/3. maddesinde sayılan suçlardan olması nedeni ile sanık aleyhine tutuklama nedeninin varlığının tespiti, mevcut deliller ve ön görülen suçlamanın yasadaki yaptırımı çerçevesinde AHİS'nin 5. Maddesi gözetilerek CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca tutuklama tedbirinin bu aşamada gerekli olduğu ve bu konuda adli kontrolün yeterli olmadığı anlaşılmalı tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

48. Mahkeme 7/5/2018 tarihinde yaptığı duruşmada sanık ve müdafilerini dinlemiş, her bir sanığın gözaltına alındığı tarihe kadar HTS kayıtlarının Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan istenmesine, HTS kayıtlarında yer alan ve görevde bulunan ya da meslekten çıkartılmış hâkim veya Cumhuriyet savcısı sıfatı taşıyan kişilerin -eski yüksek yargı üyeleri dâhil- tespiti yönünden HTS kayıtlarının analizinin yaptırılmasına ve sair delillerin tespiti için ilgili kurumlara müzekkere yazılmasına karar vermiştir. Mahkeme duruşma sonunda başvurusunun tutukluluk hâlinin devamına da karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Sanıklar Bekir Mustafa Yılmaz ve A.T.Ç.nin üzerine atılı suçun niteliği, sanık hakkında mevcut olan delillerin iddianamede bildirilen terör örgütü yapısı kapsamı ile olan ilintisine ait deliller kapsamına göre kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin varlığı, dava dosyasında beyanı alınmayan ve diğer sanıklarla illiyet ve irtibatı olması muhtemel olan bir sanığın bulunması dikkate alındığında, delilleri karartma ve sanıkların diğer şahıslar üzerinde etkide bulunma ihtimalinin bulunmasının açık olması, bu anlamda delillerinde toplanmamış olması ve sanık için yöneltilen suçlamanın CMK 100/3. Md sayılan suçlardan olması nedeni ile sanık aleyhine tutuklama nedeninin varlığının tespiti, mevcut deliller ve ön görülen suçlamanın yasadaki yaptırımı çerçevesinde AHİS'nin 5. maddesi gözetilerek CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca tutuklama tedbirinin bu aşamada gerekli olduğu ve bu konuda adli kontrolün yeterli olmadığı anlaşılmalı tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

49. Mahkeme 4/7/2018 tarihinde yaptığı duruşmada bir kısım tanıkları dinlemiş ve ilgili kurumlara yazılan müzekkere cevaplarının dönüşünün beklenmesine karar vermiştir. Mahkeme duruşma sonunda sanık A.T.Ç.nin tahliyesine, başvurusunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Sanık Bekir Mustafa Yılmaz'ın üzerine atılı suçun niteliği, sanık hakkında mevcut olan delillerin iddianamede bildirilen terör örgütü yapısı kapsamı ile olan ilintisine ait deliller kapsamına göre kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin varlığı, dosyada kaçak sanığın bulunması kaçak sanıkla tutuklu sanık arasındaki ilişkiyi gösterir somut delillerin varlığı çerçevesinde CMK'nın 100/2. madde yönünden sanık aleyhine koşulların mevcut olduğu suçlamanın CMK'nın 100/3. maddesi sayılan suçlardan olması nedeni ile sanık aleyhine tutuklama nedeninin varlığının tespiti, mevcut deliller ve ön görülen suçlamanın yasadaki yaptırımı çerçevesinde AHİS'nin 5. maddesi gözetilerek CMK'nın 100 ve devamı maddeleri uyarınca tutuklama tedbirinin bu aşamada gerekli olduğu ve bu konuda adli kontrolün yeterli olmadığı anlaşılmalı takdiren sanık Bekir Mustafa Yılmaz'ın CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

50. Mahkeme 4/7/2018 tarihinde yaptığı duruşmada bir kısım tanıkları dinlemiş ve ilgili kurumlara yazılan müzekkere cevaplarının dönüşünün beklenmesine karar vermiştir. Mahkeme duruşma sonunda başvurusunun tutukluluk hâlinin devamına da karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Sanık Bekir Mustafa Yılmaz'ın üzerine atılı suçun niteliği, sanık hakkında mevcut olan delillerin iddianamede bildirilen terör örgütü yapısı kapsamı ile olan ilintisine ait deliller kapsamına göre kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin varlığı, dosyada kaçak sanığın bulunması kaçak sanıkla tutuklu sanık arasındaki ilişkiyi gösterir somut delillerin varlığı çerçevesinde CMK'nın 100/2. madde yönünden sanık aleyhine koşulların mevcut olduğu suçlamanın CMK'nın 100/3. maddesi sayılan suçlardan olması nedeni ile sanık aleyhine tutuklama nedeninin varlığının tespiti, mevcut deliller ve ön görülen suçlamanın yasadaki yaptırımı çerçevesinde AHİS'nin 5. maddesi gözetilerek CMK'nın 100 ve devamı maddeleri uyarınca tutuklama tedbirinin bu aşamada gerekli olduğu ve bu konuda adli kontrolün yeterli olmadığı anlaşılacakla takdirenen sanık Bekir Mustafa Yılmaz'ın CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

51. Mahkeme 31/10/2018 tarihinde yaptığı duruşmada bir kısım tanığı dinlemiş; HTS kaydının analizine ilişkin bilirkişi raporu alınmasına, başvurunun telefonunda kullandığı hatlarla Bylock programının kullanıp kullanılmadığına dair ilgili yerlere müzekkere yazılmasına karar vermiştir. Anılan müzekkereye İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne 6/12/2018 tarihli yazı ile verilen cevapta başvurunun Bylock kullanıcısı olduğuna dair bir veriye rastlanmadığı belirtilmiştir. Mahkeme duruşma sonunda başvurunun tutukluluk hâlinin devamına da karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Sanık Bekir Mustafa YILMAZ'ın üzerine atılı suçun niteliği, sanık hakkında mevcut olan delillerin iddianamede bildirilen terör örgütü yapısı kapsamı ile olan ilintisine ait deliller kapsamına göre kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin varlığı sanık için yöneltilen suçlamanın CMK 100/3. Md sayılan suçlardan olması nedeni ile sanık aleyhine tutuklama nedeninin varlığının tespiti, mevcut deliller ve ön görülen suçlamanın yasadaki yaptırımı çerçevesinde AHİS 5. Madde gözetilerek CMK 100 ve devamı maddeleri uyarınca tutuklama tedbirinin bu aşamada gerekli olduğu ve bu konuda adli kontrolün yeterli olmadığı anlaşılacakla takdirenen sanık Bekir Mustafa Yılmaz'ın CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

52. Mahkeme 20/2/2019 tarihinde yaptığı duruşmada haftanın belirlenen günlerinde bir kuruma başvurma ve yurt dışına çıkamama şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanmak kaydıyla başvurunun tahliyesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Sanık Bekir Mustafa Yılmaz'ın üzerine atılı suçun delillerinin büyük oranda toplanmış olması, bu anlamda delilleri karartma ihtimalinin bulunmadığının anlaşılması, sanığın sabit ikametgah sahibi oluşu, kaçma ihtimalinin bulunmadığı, tutuklamanın bir ceza değil zorunlu durumlarda başvuru geçici bir tedbir oluşu somut olayda tutuklama tedbirinin devamının zorunlu kılacak bir hususunun bulunmadığının anlaşılması, sanığın tutuklu kaldığı süre hususları göz önüne alınarak tahliyesine ... [karar verildi.]"

53. Dava, bireysel başvurunun incelendiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemesinde derdesttir.

B. İlgili Süreç

54. Türkiye 15/7/2016 tarihinde askerî bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış, bu nedenle 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar verilmiştir. Olağanüstü hâl 19/7/2018 tarihinde son bulmuştur. Kamu makamları ve yargı organları -olgusal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Türkiye'de çok uzun yıllardır faaliyetlerine devam eden ve son yıllarda FETÖ ve/veya PDY olarak isimlendirilen bir yapılanmanın olduğunu değerlendirmişlerdir (Aydın Yavuz ve diğerleri [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-25).

55. Darbe teşebbüsü sırasında ve sonrasında ülke genelinde Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından, darbe girişimiyle bağlantılı ya da darbe girişimiyle doğrudan bağlantılı olmasa bile FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarındaki örgütlenmesinin yanı sıra eğitim, sağlık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmasına yönelik soruşturmalar yürütülmüş ve çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmıştır (*Aydın Yavuz ve diğ.leri*, § 51; *Mehmet Hasan Altan (2)* [GK], B. No: 2016/23672, 11/1/2018, § 12).

IV. İLGİLİ HUKUK

56. İlgili hukuk için bkz. *Özcan Güney*, B. No: 2017/20709, 15/11/2018, §§ 30-38.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

57. Mahkemenin 17/7/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Tutuklamanın Hukuki Olmadığına İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

58. Başvurucu, kuvvetli suç şüphesini gösteren somut olgular ortaya konulmadan tutuklanması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

59. Bakanlık görüşünde; başvuru konusu olayda tutuklama için gerekli olan kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu ve tutuklamanın orantılı olduğu belirtilerek tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu ileri sürülmüştür.

60. Başvurucu, Bakanlık görüşüne cevabında başvuru formundakine benzer beyanlarda bulunmuştur.

2. Değerlendirme

61. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması*" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

62. Anayasa'nın "*Kişi hürriyeti ve güvenliği*" kenar başlıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi şöyledir:

"Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

...

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

63. Başvurucunun bu bölümdeki şikâyetlerinin Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında incelenmesi gerekir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

64. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

65. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konulduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek şartıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır (*Murat Narman*, B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).

66. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale olarak tutuklamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen; kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (*Halas Aslan*, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53, 54).

67. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasına göre tutuklama ancak *suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler* bakımından mümkündür. Bir başka anlatımla tutuklamanın ön koşulu, kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli belirtinin bulunmasıdır. Bunun için suçlamanın kuvvetli sayılabilecek inandırıcı delillerle desteklenmesi gerekir (*Mustafa Ali Balbay*, B. No: 2012/1272, 4/12/2013, § 72).

68. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, tutuklama kararının *kaçma* ya da *delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini* önlemek amacıyla verilebileceği belirtilmiştir. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. maddesine göre de şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olguların bulunması, şüpheli veya sanığın davranışlarının delilleri yok etme, gizleme yahut değiştirme, tanık, mağdur ya da başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında kuvvetli şüphe oluşturması hâllerinde tutuklama kararı verilebilecektir. Maddede ayrıca işlendiği konusunda kuvvetli şüphe bulunması şartıyla tutuklama nedeninin varsayılabileceği suçlara ilişkin bir listeye yer verilmiştir (*Halas Aslan*, §§ 58, 59).

69. Diğer taraftan Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamaların *ölçülülük* ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda dikkate alınacak hususlardan biri tutuklama tedbirinin isnat edilen suçun önemi ve uygulanacak olan yaptırımın ağırlığı karşısında ölçülü olmasıdır (*Halas Aslan*, § 72).

70. Her somut olayda tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin olup olmadığının, tutuklama nedenlerinin bulunup bulunmadığının ve tutuklama tedbirinin ölçülülüğünün takdiri öncelikle anılan tedbiri uygulayan yargı mercilerine aittir. Zira bu konuda taraflarla ve delillerle doğrudan temas hâlinde olan yargı mercileri Anayasa

Mahkemesine kıyasla daha iyi konumdadır (*Gülser Yıldırım (2)* [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, § 123). Bununla birlikte yargı mercilerinin belirtilen hususlardaki takdir aralığını aşmış aşmadığı Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Anayasa Mahkemesinin bu husustaki denetimi, somut olayın koşulları dikkate alınarak özellikle tutuklamaya ilişkin süreç ve tutuklama kararının gerekçeleri üzerinden yapılmalıdır (*Erdem Gül ve Can Dündar* [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, § 79; *Selçuk Özdemir* [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, § 57; *Gülser Yıldırım (2)*, § 124).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

71. Başvurucu, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk amacıyla açıklama ve silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmıştır. Dolayısıyla başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

72. Bu aşamada tutuklama tedbirinin ön koşulu olan *suçun işlendiğine dair kuvvetli belirti* bulunup bulunmadığı hususu değerlendirilecektir.

73. Başvurucu hakkındaki soruşturma belgeleri incelendiğinde başvurucunun tutuklanmasına karar verilirken başvurucunun anılan suçları işlediğine dair -tanık beyanı ve iletişimin tespiti kayıtları gibi- somut delillerin bulunduğu olgularına dayanıldığı görülmektedir (bkz. § 13).

74. Bu bağlamda tutuklama kararında özetle FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle devam eden birçok soruşturma ve davanın bulunduğu, bunlardan biri olan MİT tırlarının durdurulması olayında MİT'e ait tırların durdurularak devlet sırrı niteliğindeki yardım faaliyetinin deşifre edilmeye çalışıldığı, anılan olaya ilişkin soruşturmanın devam ettiği, C.D.nin genel yayın yönetmenliğini yaptığı Cumhuriyet gazetesinde 29/5/2015 tarihinde C.D. imzasıyla MİT tırları ile ilgili olarak yayımlanan haber ile Türkiye Cumhuriyeti devletinin -sahte ihbar ve delillerle- teröre yardım eden ülke gibi gösterilmeye çalışıldığı, yayımlanan haber nedeniyle yapılan soruşturma kapsamında C.D. ve E.G. isimli kişilerin tutuklandıkları, bir kısım şüphelilerin de FETÖ/PDY ile bağlantılı oldukları yönünde delillere ulaşılması üzerine soruşturmanın genişletildiği, anılan soruşturma kapsamında şüpheli olan S.A.nın telefon görüşme içeriğine göre C.D.ye ait villanın alımı konusunda başvurucu ve S.A.nın birlikte hareket ettikleri, C.D.nin MİT tırlarının durdurulması ile ilgili haberleri yapması karşılığında C.D.ye ait villanın -değerinin çok üzerinde haricen ödeme yapılarak- satın alındığı, başvurucu ve diğer şüphelilerin FETÖ/PDY adına faaliyet yürüttükleri, deşifre olmamak için kod isim kullandıkları, örgüt adına gizlilik içinde toplantılar yaptıkları, kamu kurum ve kuruluşlarında gizli örgütlenmede buldukları, başvurucunun diğer şüpheliler ile birlikte örgüt liderinin talimatları doğrultusunda MİT'e ait tırların durdurulmasına ait görüntüleri yayımlayan kişilere maddi menfaat sağlamak suretiyle örgüt yararına faaliyet yürüttüğü belirtilerek kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu sonucuna varılmıştır.

75. İddianamede özetle soruşturma makamlarınca yapılan açık kaynak araştırmaları sonunda C.D.nin Ankara'da bulunan konutunu 2013 yılı Eylül ayında 1.500.000 USD bedelle satışa çıkardığı ancak satamadığı, 29/5/2015 tarihinde MİT'e ait tırların durdurulması ile ilgili

haberinin Cumhuriyet gazetesinde yayımlanmasından kısa bir süre sonra 25/6/2015 tarihinde C.D.ye ait konutun 1.500.000 USD bedelle başvuru tarafından satın alındığı, daha önce ihbar üzerine hakkında soruşturma başlatılan S.A.nın 30/12/2015 tarihinde C. isimli kişi ile yaptığı telefon görüşmesinde geçen "*C.D.nin villasıydı bu, biz ondan aldık*" şeklindeki konuşma üzerine başvuru hakkında da soruşturma başlatıldığı, telefonunda yapılan incelemeye göre başvuruçunun FETÖ/PDY'nin şifreli haberleşme programı olan *Bylock* programını başka bir hat üzerinden kullanmış olabileceği, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü FETÖ/PDY çatı soruşturması kapsamında şüpheli olan kişilerin görüştüğü bir kısım kişilerle iletişim kaydının bulunduğu, mali raporlara göre başvuruçunun örgütle ilişkisi olduğundan bahisle haklarında işlem yapılan ve yurt dışı *Gülenist* kuruluş olarak bilinen kuruluşlara para gönderen kişilerle parasal ilişkisinin bulunduğu, başvuru ile aynı gün yurt dışı çıkışı yapan kişilerin örgütle ilişkili kuruluşlarla parasal ilişki içinde bulunduğu, başvuruçunun irtibatlı olduğu belirtilen ve başvuru ile aynı dosyada FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan yargılanan F.Ö. ve A.T.Ç.nin *Bylock* kullanıcısı oldukları, adı geçen bu kişilerin konut ve işyerlerinde yapılan aramalarda çok sayıda örgütle bağlantılı yayın ile örgüt liderinin konuşmalarını içeren dijital materyalin ele geçirildiği ve FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen birçok kişi ile bağlantılarının bulunduğu, başvuruçunun MİT tırlarıyla ilgili haberin yayımlanmasından kısa bir süre sonra C.D.ye ait konutu S.A. ile satın aldığı, bu şekilde örgütün hiyerarşik yapısı içinde yer aldığı ve örgütün amacı doğrultusunda hareket ettiği, bu suretle atılı suçu işlediği iddia edilmiştir.

76. Başvuru ise savunmasında özetle Bursa Cumhuriyet Başsavcılığınca FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle hakkında soruşturma yürütüldüğü belirtilen R.Y. isimli kişinin kendisinin müvekkili olduğunu ve hukuk davalarını takip ettiğini, bu kişinin kendisine taksitler hâlinde gönderdiği 11.000 TL'nin vekâlet ücreti olduğunu, adı geçen kişiyle başkaca bir ilişkisinin olmadığını, Başkent Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.nin marka ve patent ofisi olduğunu, fatura üzerinde açıkça yazdığı gibi ödenen paranın marka tescil ve başvuru hizmet bedeli olduğunu, bunun dışında anılan Şirketle herhangi bir ilişkisinin bulunmadığını, aynı anda havalimanında bulunduğu iddia edilen kişilerin hiçbirini tanımadığını, adları geçen kişilerle herhangi bir bağı olduğuna dair ortaya hiçbir şey konulmadığını, suçlamaya konu edilen olayların 2011 yılında geçtiğini ve belirtilen tarihlerde ailesiyle umreden dönüş, uluslararası bir tahkim davası için İsviçre'ye gidiş, hacca gidiş ve dönüş nedeniyle havaalanında bulunduğunu, dosyadaki belgelerde *Bylock* kullandığına dair hiçbir tespit olmadığı gibi kullanılıp silindiğine dair de delil bulunmadığını, ayrıca mahkeme kararıyla istenen HTS kayıtlarına göre söz konusu telefonun ifadesinde belirttiği hat dışında başka bir hatla kullanılmadığının tespit edildiğini ancak iddianamede *Bylock* kullanmış olabileceği yönünde bir değerlendirme yapıldığını, kesinlikle *Bylock* programını indirmediğini ve kullanmadığını, avukat S.A. ile ortak olmadıklarını sadece aynı büroyu kullandıklarını, vergi ve diğer tüm işlemlerinin ayrı olduğunu, bürosunda yirmi avukat çalıştırdığını, S.A.nın ise kendisine çalışmadığını, kiracısı olduğunu, iddianamede belirtilen bankacılık işlemlerinin S.A.nın kira ödemesinden ve uzmanlık alanları nedeniyle birbirlerine yönlendirdikleri dosyalar nedeniyle ödedikleri komisyonlardan ibaret olduğunu, C.D.ye ait villayı büro olarak kullanmak için tek başına satın aldığını ve herhangi bir gizli amacının bulunmadığını, villayı satın aldığı tarihte C.D. hakkında açılmış herhangi bir soruşturma bulunmadığını, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca FETÖ/PDY ana çatı soruşturması kapsamında FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen ve telefon görüşmesi yaptığı belirtilen kişileri tanımadığını, bu kişilerin adına kayıtlı olan ancak santral hattı olarak kullanılan hattın arandıklarını, şahsi olarak kullandığı telefonda bir arama olmadığını, ayrıca bu kişilerin karşı aramalarının da bulunmadığını, anılan

görüşmelerin 2010 ve 2102 yıllarında gerçekleştiğini ve bu kişilerle yasal olmayan herhangi bir ilişkisinin söz konusu olmadığını, S.T. isimli kişinin üniversiteye hazırlık için gittiği dershanedeki matematik öğretmeni olduğunu, 2010 yılı Ramazan Bayramı'nda rehberdeki herkese toplu mesaj gönderdiğini, bu kişiye de o kapsamda mesaj gönderdiğini, bunun dışında o kişiyle herhangi bir bağlantısının bulunmadığını, Bank Asyada hesabının olduğunu ancak hesaba para yatırmadığını ve sohbetlere katılmadığını, büroda ilk olarak üç avukatla çalışmaya başladığını, daha sonra çalışan avukat sayısının yirmiye kadar çıktığını, işyerini kurabilmek için kredi çektiğini, F.Ö.nün İstanbul'da avukatlık yaptığını ve kendisiyle üniversiteden tanıştıklarını, zaman zaman görüştiklerini ve birbirlerine iş yönlendirdiklerini, S.A. ile F.Ö. aracılığıyla tanıştığını beyan ederek suçlamayı kabul etmemiştir.

77. Kovuşturma aşamasında başvurucunun *Bylock* kullanıp kullanmadığına ilişkin olarak yazılan müzekkereye başvurucunun *Bylock* kullanıcısı olduğuna dair bir veriye rastlanmadığı şeklinde cevap verilmiştir (bkz. § 51).

78. Bu itibarla başvurucunun savunması ve dosya kapsamına göre somut olayda *tutuklama* için gerekli olan *suç işlendiğine dair kuvvetli belirtinin* yeterince ortaya konulmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

79. Varılan bu sonuç karşısında tutuklama nedenlerinin bulunup bulunmadığı, tutuklamanın ölçülü olup olmadığı ve başvurucunun tutuklamanın hukuki olmadığına yönelik diğer iddialarının ayrıca incelenmesine gerek görülmemiştir.

80. Açıklanan gerekçelerle suç işlediğine dair kuvvetli belirtiler ortaya konulmadan başvurucu hakkında tutuklama tedbirinin uygulanmasının kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına ilişkin olarak olağan dönemde Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan güvencelere aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

81. Başvurucu, tutukluluğunun makul süreyi aştığından da şikâyetçi olmuştur. Tutuklamanın hukuki olmadığı sonucuna varıldığından bu şikâyetin ayrıca incelenmesine gerek görülmemiştir.

Muammer TOPAL bu görüşe katılmamıştır.

B. Resen Yapılan Tutukluluk İncelemesinin Süresinde Yapılmadığına İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

82. Başvurucu 23/6/2016 tarihinden otuz gün sonra yapılması gereken tutukluluk incelemesinin 25/8/2016 tarihinde yapılması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

83. Bakanlık, 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesinde düzenlenen tazminat davasının etkili bir kanun yolu olduğunu, dolayısıyla etkili hukuk yolları tüketilmeden yapılan başvuruyla ilgili olarak bu şikâyet yönünden başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bakanlık ayrıca Anayasa Mahkemesinin esas incelemesi yapması durumunda soruşturma sürecinde sulh ceza hâkimliklerince yapılan tutukluluk incelemelerinin 27/7/2016 tarihli ve 29783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 668 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile

Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 3. maddesi uyarınca dosya üzerinden yapıldığı ve olağanüstü dönemin koşullarında başvuru tutukluluk incelemelerinin dosya üzerinden yapılmasının hukuka uygun olduğu görüşündedir.

84. Başvurucu, Bakanlık görüşüne cevabında başvuru formundakine benzer beyanlarda bulunmuştur.

2. Değerlendirme

85. Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası şöyledir:

"Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir."

86. Başvurucunun şikâyetinin Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir.

87. Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası, her ne sebeple olursa olsun hürriyeti kısıtlanan kişiye tutuklanmasının yasallığı hakkında süratle karar verebilecek ve tutulması kanuni değilse salıverilmesine hükmedebilecek bir mahkemeye başvurma hakkı tanımaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve anılan Anayasa hükümleri, esas olarak tutukluluğun yasallığına ilişkin itiraz başvurusu üzerine bir mahkeme nezdinde yürütülmekte olan davalardaki tahliye talepleri veya tutukluluğun uzatılması kararlarının incelenmesi açısından bir güvence oluşturmaktadır (*Firas Aslan ve Hebat Aslan*, B. No: 2012/1158, 21/11/2013, § 30).

88. 5271 sayılı Kanun'un 108. maddesinde, soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuz günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimliği tarafından 100. madde hükümleri gözönünde bulundurulurken, kovuşturma evresinde ise tutuklu sanığın tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceğine her oturumda veya koşullar gerektirdiğinde oturumlar arasında ya da en geç otuz günlük süre içinde hâkim veya mahkemece resen karar verileceği hükme bağlanmıştır.

89. 5271 sayılı Kanun'un 108. maddesine göre yapılacak değerlendirmeler, resen (ex officio) yapılmakta olup Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası ile hürriyeti kısıtlanan kişiye tanınan yargı merciine itiraz edebilme hakkı kapsamında değerlendirilemez (*Firas Aslan ve Hebat Aslan*, § 32).

90. Somut olayda başvuru, İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliğinin 23/6/2016 tarihinde resen yaptığı tutukluluk incelemesinden sonra yaklaşık iki ay yeniden tutukluluk incelemesi yapılmadığını ileri sürmüştür. Ancak dosya kapsamından İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimliğince 25/7/2016 tarihinde resen tutukluluk incelemesi yapıldığı anlaşılmaktadır (bkz. § 21).

91. Bu çerçevede resen gerçekleştirilen tutuklulukla ilgili incelemeler sonucunda verilen kararlar konu bakımından yetki kapsamı dışındadır (*Hanefi Avcı*, B. No: 2013/2814, 18/6/2014, § 40). Bireysel başvuru kapsamında olmayan bu kararların usulüne dâhil alt unsurlar da kararlarla aynı hukuki sonuca tabidir.

92. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *konu bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

93. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesi ile (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

94. Başvuruda, tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildiğine karar verilmiştir. Başvurucu hakkındaki davada 20/2/2019 tarihinde başvurunun tahliyesine karar verilmiştir (bkz. § 52). Dolayısıyla başvurunun tutukluluk hâli sona ermiştir. Bu durumda tazminat dışında ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gereken bir hususun bulunmadığı anlaşılmaktadır.

95. Başvurucu 1.000.000 TL manevi ve 2.000.000 TL maddi tazminat talebinde bulunmuştur.

96. Mahkemenin maddi tazminata hükmedebilmesi için başvurunun uğradığını iddia ettiği maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmalıdır. Başvurunun bu konuda herhangi bir belge sunmamış olması nedeniyle maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

97. Başvurunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya net 25.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

98. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 239,50 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan 2.714,50 TL yargılama giderinin başvurunun ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

A. Açıklanan gerekçelerle;

1. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,**

Başvuru Numarası : 2016/72230

Karar Tarihi : 17/7/2019

2. Resen yapılan tutukluluk incelemesinin yasal sürede yapılmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *konu bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Muammer TOPAL'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Başvurucuya net 25.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 239,50 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.714,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin bilgi için İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2018/7) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 17/7/2019 tarihinde karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M.Emin KUZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

KARŞI OY

Başvurucu, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken bilgileri casusluk amacıyla açıklama ve silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmıştır. Dolayısıyla başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

Bu aşamada tutuklama tedbirinin ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığı hususu değerlendirilecektir.

Başvurucu hakkındaki soruşturma belgeleri incelendiğinde, başvurunun tutuklanmasına karar verilirken anılan suçları işlediğine dair -tanık beyanı ve iletişimin tespiti kayıtları gibi- somut delillerin bulunduğu olgularına dayanıldığı görülmektedir. Bu bağlamda tutuklama kararında özetle FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle devam eden birçok soruşturma ve davanın bulunduğu, bunlardan birisi olan MİT tırlarının durdurulması olayında MİT'e ait tırların durdurularak devlet sırrı niteliğindeki yardım faaliyetinin deşifre edilmeye çalışıldığı, anılan olaya ilişkin soruşturmanın devam ettiği, C.D.nin genel yayın yönetmenliğini yaptığı Cumhuriyet gazetesinde 29/5/2015 tarihinde C.D. imzasıyla MİT tırları ile ilgili olarak yayımlanan haber ile Türkiye Cumhuriyeti devletinin -sahte ihbar ve delillerle- teröre yardım eden ülke gibi gösterilmeye çalışıldığı, yayımlanan haber nedeniyle yapılan soruşturma kapsamında C.D. ve E.G. isimli kişilerin tutuklandıkları, bir kısım şüphelilerin de FETÖ/PDY ile bağlantılı oldukları yönünde delillere ulaşılmaması üzerine soruşturmanın genişletildiği, anılan soruşturma kapsamında şüpheli olan S.A.nın telefon görüşme içeriğine göre C.D.ye ait villanın alımı konusunda başvuru ve S.A.nın birlikte hareket ettikleri, C.D.nin MİT tırlarının durdurulması ile ilgili haberleri yapması karşılığında C.D.ye ait villanın -değerinin çok üzerinde haricen ödeme yapılarak- satın alındığı, başvuru ve diğer şüphelilerin FETÖ/PDY örgütü adına faaliyet yürüttükleri, deşifre olmamak için kod isim kullandıkları, örgüt adına gizlilik içinde toplantılar yaptıkları, kamu kurum ve kuruluşlarında gizli örgütlenmede buldukları, başvurunun diğer şüpheliler ile birlikte örgüt liderinin talimatları doğrultusunda MİT'e ait tırların durdurulmasına ait görüntüleri yayımlayan kişilere maddi menfaat sağlamak suretiyle örgüt yararına faaliyet yürüttüğü belirtilerek kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu sonucuna varılmıştır.

İddianamede ise tutuklama kararında değinilen suçlamaya konu olgular ortaya konulmuştur. Bu bağlamda iddianamede;

-Başvurucunun irtibatlı olduğu belirtilen ve başvuru ile aynı dosyada FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan yargılanan F.Ö. ve A.T.Ç.nin Bylock kullanıcısı oldukları, adı geçen bu kişilerin konut ve işyerlerinde yapılan aramalarda çok sayıda örgütle bağlantılı yayın ile örgüt liderinin konuşmalarını içeren dijital materyalin ele geçirildiği ve FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen birçok kişiyle bağlantılarının bulunduğu, başvuru ile aynı büroda avukatlık yapan S.A.nın ise 24/11/2015 tarihli ihbarda ve 8/2/2016 tarihli ihbarcı beyanında FETÖ/PDY ile bağlantılı olduğuna dair ifadelerin geçtiği, FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlar nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen kişilerle

bağlantılarının bulunduğu, bacanağı olan A.T.Ç.nin İstanbul'da, kendisinin de Ankara'da faaliyet göstererek koordinasyonu sağladığı, ayrıca S.A.nın 30/12/2015 tarihinde C. isimli kişi ile yaptığı telefon görüşmesinde geçen "C.D.nin villasıydı bu, biz ondan aldık." şeklindeki konuşma içeriğine göre MİT tırlarıyla ilgili haberin yayımlanmasından kısa bir süre sonra C.D.ye ait konutu başvuru ile birlikte satın aldıkları belirtilmiştir.

-Savcılık başvurucaunun -aynı dosyada yargılanan- A.T.Ç. ve özellikle F.Ö. ile irtibatlı olması, ihbar içeriğine göre A.T.Ç. ile koordineli olarak Ankara'da faaliyet gösteren ve Ankara'da abilik yaptığı belirtilen S.A. ile ortak olması hususlarını ve tape kayıtlarına yansıyan görüşme içeriğini dikkate alarak başvurucaunun C.D.ye ait gayrimenkulü örgütün talimatı ve amaçları doğrultusunda ve S.A. ile satın aldıklarını, böylece örgütün hiyerarşik yapısı içinde yer aldığını ve örgütün amacı doğrultusunda hareket ettiğini belirterek atılı suçun işlendiğini iddia etmiştir.

Anılan hususların soruşturma makamlarınca suçun işlendiğine dair kuvvetli belirti olarak kabul edilmesinin temelsiz ve keyfi olduğu söylenemez.

Başvuruca hakkında uygulanan ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması şeklindeki ön koşulu yerine gelmiş olan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlendirmede tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar da dâhil olmak üzere somut olayın tüm özelliklerinin dikkate alınması gerekir.

Başvurucaunun tutuklanmasına karar verilen silahlı terör örgütüne üye olma suçu, Türk hukuk sistemi içinde ağır cezai yaptırımlar öngörülen suç tipleri arasında olup isnat edilen suça ilişkin olarak kanunda öngörülen cezanın ağırlığı kaçma şüphesine işaret eden durumlardan biridir. Ayrıca anılan suç 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan ve kanun gereği tutuklama nedeni varsayılabilen suçlar arasındadır.

Somut olayda İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğince başvurucaunun tutuklanmasına karar verilirken tutuklama nedeni olarak başvurucaunun üzerine atılı suçun tutuklama nedeni varsayılabilen suçlar listesinde olmasına, başvurucaunun kaçma şüphesine ve delilleri etkileme ihtimalinin bulunmasına dayanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar ve somut olayın yukarıda belirtilen özel koşulları ile İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararın içeriği birlikte değerlendirildiğinde başvurucaunun yönünden dayanılan tutuklama nedenlerinin olgusal temellerinin olduğu söylenebilir.

Başvuruca hakkındaki tutuklama tedbirinin ölçülü olup olmadığının da belirlenmesi gerekir. Bir tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri kapsamında ölçülülüğünün belirlenmesinde somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır. Öncelikle terör suçlarının soruşturulması kamu makamlarını ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, adli makamlar ve güvenlik görevlilerinin -özellikle organize olanlar olmak üzere- suçlarla ve suçlulukla etkili bir şekilde mücadelesini aşırı derecede güçleştirmeye neden olabilecek şekilde yorumlanmamalıdır. Özellikle darbe teşebbüsüyle veya FETÖ/PDY ile bağlantılı soruşturmaların kapsamı ve niteliği ile FETÖ/PDY'nin özellikleri de dikkate alındığında bu soruşturmaların diğer ceza soruşturmalarına göre çok daha zor ve karmaşık olduğu ortadadır. Somut olayda da FETÖ/PDY ile bağlantılı olduğu belirtilen başvurucauyla ilgili bir soruşturma söz konusudur.

Başvuru Numarası : 2016/72230

Karar Tarihi : 17/7/2019

Somut olayın yukarıda belirtilen özellikleri dikkate alındığında İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğinin isnat edilen suç için öngörülen yaptırımın ağırlığını, işin niteliğini ve önemini de gözönünde tutarak başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağı sonucuna varmasının keyfî ve temelsiz olduğu söylenemez.

Açıklanan gerekçelerle başvurucunun tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasına ilişkin olarak Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ile güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerektiği oyuyla karara katılmadım.

Üye
Muammer TOPAL